

Inwestor:

Urząd Gminy Koźminek

ul. Kościuszki 7

62-840 Koźminek

Temat opracowania:

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY
KOŹMINEK NA LATA 2012 - 2032**

Zespół wykonawczy:

mgr inż. ŁUKASZ BYSTRZANOWSKI

inż. KATARZYNA BUSEK

Prezes Zarządu

mgr PIOTR BUDZISZ

PROGRAM ZREALIZOWANY PRZY UDZIALE ŚRODKÓW
Z MINISTERSTWA GOSPODARKI

LIPIEC 2012 R.

*Program opracowany przy współpracy z przedstawicielami
Urzędu Gminy Koźminek*

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	5
1.1. Wprowadzenie.....	5
1.2. Ogólna charakterystyka gminy Koźminek	7
1.3. Cel i zadania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i miasta Koźminek na lata 2012 - 2032”	9
1.4. Koncepcja zarządzania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012- 2032”.....	12
1.5. Opis zawartości dokumentu „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012 - 2032”	13
2. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA	15
2.1. Występowanie i zastosowanie azbestu.....	15
2.2. Wpływ azbestu na organizm ludzki.	18
2.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.	19
3. STAN PRAWNY W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	22
3.1. Regulacje ustawowe	22
3.2. Akty wykonawcze	23
3.3. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w aspekcie obowiązującego prawa.	26
3.4. Obowiązki właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierającymi azbest.....	27
3.5. Obowiązki wykonawcy prac, polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest.	32
3.6. Zasady postępowania przy transporcie odpadów zawierających azbest.	41
3.7. Zasady składowania odpadów zawierających azbest.	46
3.8. Jakie warunki musi spełnić przedsiębiorca, aby rozszerzyć swoją działalność gospodarczą o demontaż i transport wyrobów zawierających azbest.	49
4. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ZAKRESIE USUWANIA AZBESTU	50
4.1. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”	50
4.2. „Program usuwania azbestu z terenu województwa wielkopolskiego”(2008)	54

4.3. „ Powiatowy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu kaliskiego ”	57
4.4. Wspólny Plan Gospodarki Odpadami dla gmin – członków Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”- aktualizacja na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020	58
5. GOSPODAROWANIE WYROBAMI I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST NA TERENIE GMINY KOŹMINEK	58
5.1. Wyroby zawierające azbest na terenie gminy Koźminek – rodzaj i ilość – prognoza.	58
5.2. Kierunki i możliwości utylizacji odpadów zawierających azbest w Gminie Koźminek.	66
5.3. Strategia w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.	69
5.4. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Koźminek na lata 2012 – 2032”	70
5.5. Oszacowanie kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Koźminek.	72
5.6. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu na terenie Gminy Koźminek oraz składowaniem odpadów zawierających azbest	76
6. PODSUMOWANIE	79
7. ZAŁĄCZNIKI	81
8. BIBLIOGRAFIA	136

Spis rysunków i tabel:

Rys. 1. Położenie Gminy Koźminek na tle powiatu kaliskiego	9
Tab. 1. Wskaźniki monitoringu realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy”	11
Rys. 2. Schemat zarządzania "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012- 2032" na poziomie lokalnym.....	13
Rys.3. Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest w układzie wojewódzkim.....	17
Rys.4. Składowiska azbestu w Polsce	55
Rys. 5. Ilość wyrobów zawierających azbest województwie wielkopolskim w układzie powiatowym (Mg)	56
Tab.2. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych gminach Powiatu Kaliskiego	57
Tab. 5. Oszacowanie ilości odpadu azbestowego w kg z uwzględnieniem sołectw gminy Koźminek. .	60
Tab. 6. Oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek	61
Rys. 4. Wykres przedstawiający oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest w poszczególnych sołectwach gminy Koźminek w Mg.....	62

Rys. 5. Wykres przedstawiający ilość wyrobów zawierających azbest w Mg przypadająca na km ² powierzchni Gminy Koźminek bez uwzględnienia rur wodociągowo-kanalizacyjnych.	63
Rys.6. Wykres przedstawiający ilość wyrobów zawierających azbest w Mg.....	63
Tab.7. Ocena stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Koźminek	64
Rys.7. Ewidencja ilościowa stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek.....	64
Rys.8. Ewidencja wagowa stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek.....	65
Rys. 9. Procentowy udział stopnia pilności usuwania wszystkich wyrobów zawierających azbest z obiektów, zlokalizowanych na terenie Gminy Koźminek.	66
Tab. 8. Harmonogram działań zmierzający do usunięcia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek na lata 2012 – 2032.	71
Tab. 9. Oszacowany koszt usuwania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.	75
Tab. 10. Wydatki z budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Gospodarki dla realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	77

1. WSTĘP

1.1. Wprowadzenie

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012– 2032” zwany dalej Programem wraz z przeprowadzoną w czerwcu 2012 r. inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest powstał na zamówienie władz gminy i ma na celu:

- wypełnienie obowiązku ustawowego dot. posiadania i wdrażania Programu,
- spowodowanie w konkretnej perspektywie czasowej wyeliminowania wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy.

Ponadto powstanie Programu otwiera drogę do dofinansowania działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (utyлизacją) wyrobów azbestowych wreszcie jego realizacja wpłynie wydatnie na poprawę stanu środowiska poprzez podwyższenie jakości powietrza atmosferycznego, a tym samym zwiększy komfort życia, pracy i wypoczynku w gminie, podnosząc efektywnie jej atrakcyjność oraz wartość materialną obiektów znajdujących się na terenie gminy, tym samym poprawiając status ekonomiczny mieszkańców.

W „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z gminy Koźminek na lata 2012 – 2032”, w oparciu o wyniki analiz stanu istniejącego (na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji) opracowano kierunki działań i wytyczono cele oraz zadania strategiczne (z podaniem harmonogramów realizacji i określeniem kosztów eksploatacyjnych systemu oraz kosztów inwestycyjnych zadań). Realizacja tych działań umożliwi spełnienie obowiązujących wymogów prawnych, uporządkowanie i scentralizowanie gospodarki odpadami zawierającymi azbest oraz poprawę jakości środowiska na terenie gminy Koźminek.

Azbest znany jest od kilku tysięcy lat. Szerokie jego rozpowszechnienie nastąpiło w okresie ostatnich 100 lat. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety (unikalne właściwości), takie jak miękkość, giętkość, ognioodporność, odporność na działanie mrozu, kwasów, a także dobrą elastyczność, właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne wykorzystywany był chętnie jako cenny surowiec również w Polsce. Azbest już w czasach starożytnych postrzegano jako jedwab tajemniczego świata minerałów. Azbest stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, lecz przede wszystkim (co najmniej około 85%) do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych,

a także, w mniejszych ilościach, do produkcji rur, rozmaitych kształtek do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych.

Produkcja płyt azbestowo - cementowych na ziemiach polskich rozpoczęła się w 1907 roku i trwała do roku 1998 r. W wyniku szerokiego zastosowania praktycznego materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i z tego powodu powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych, a gospodarka nimi wymaga prawidłowego podejścia oraz szczególnej kontroli. Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów m.in. ustawa o zakazie stosowania azbestu, ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze. Ostatnia nowelizacja ustawy o zakazie stosowania azbestu z 22 grudnia 2004 r. praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Polsce. Do rozwiązania pozostaje natomiast – bardzo ważny ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska – problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów zawierających azbest. Groźne dla zdrowia są włókna azbestu (respirabilne), wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 marca 2010 roku przyjęła "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032". Realizacja zadań przewidzianych w tym "Programie (...)" wymaga zaangażowania administracji publicznej i różnych instytucji działających na trzech poziomach:

- centralnym: Rada Ministrów, minister właściwy do spraw gospodarki, Główny Koordynator "Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032"
- wojewódzkim: wojewoda, samorząd województwa,
- lokalnym: samorząd powiatowy, samorząd gminny.

Ponadto Program przewiduje:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

Aby przewidziane w „Programie (...)” zadania mogły zostać zrealizowane niezbędne jest zaangażowanie administracji publicznej wszystkich stopni oraz różnych instytucji na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” zakłada na poziomie lokalnym realizację zadań Programu przy zaangażowaniu zarówno samorządów powiatowych jak i gminnych. Do kompetencji samorządów winno należeć: nadzorowanie realizacji Programu i wykorzystania przyznanych środków finansowych, prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, np. w stosunku do uboższych właścicieli obiektów – częściowe lub całkowite zwalnianie z opłat; inicjowanie i organizowanie innych form pomocy dla mieszkańców przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Gmina Koźminek kładzie duży nacisk na stan środowiska naturalnego. Dzięki dofinansowaniu otrzymanym w ramach konkursu „Azbest!” organizowanym przez Ministerstwo Gospodarki, wychodząc naprzeciw rozwiązaniu problemu likwidacji azbestu na swoim terenie, zleciła przeprowadzenie inwentaryzacji odpadów zawierających azbest z obiektów budowlanych mieszczących się na terenie gminy oraz opracowanie niniejszego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek”

1.2. Ogólna charakterystyka gminy Koźminek

Gmina Koźminek jest gminą wiejską, położoną w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego (dawniej województwa kaliskiego), w środkowo-wschodniej części powiatu kaliskiego ziemskiego, na wschód od Kalisza. Gmina Koźminek jest jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego i jednocześnie jedną ze 118 gmin wiejskich województwa wielkopolskiego oraz jedną z 11 gmin, wchodzących w skład powiatu kaliskiego ziemskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 88,43 km². W jej skład wchodzi 24 sołectwa. Gmina Koźminek sąsiaduje od północy z gminą Lisków, od północnego zachodu z gminą Ceków, od zachodu z gminą Opatówek i od południa z gminą Szczytniki oraz od wschodu z województwem łódzkim - powiatem sieradzkim. Krajobraz gminy ma charakter typowo równinny o niewielkim nachyleniu terenu. Obszar rozcięty jest od południowego-wschodu do północnego-zachodu doliną rzeki Swędrni, która poniżej Koźminka wpływa na obszar chronionego krajobrazu "Dolina Rzeki Swędrni" z organizowanym tam parkiem krajobrazowym. Gmina charakteryzuje się niską lesistością 9,4 %, lasy rozrzucone są w postaci enklaw w południowej i północnej części gminy. Siedzibą gminy jest Koźminek, który powstał przy szlaku z Kalisza do Uniejowa. O dawnym charakterze miejskim świadczy

zabudowa miejscowości. Od głównego placu - rynku rozchodzą się promieniście ulice o zwartej zabudowie.

Miejscowość Koźminek położona jest nad rzeką Swendrnią, przy drodze prowadzącej z Kalisza do Warty. Koźminek zajmuje powierzchnię 6,03 km², co stanowi 6,8 % w stosunku do całości powierzchni Gminy Koźminek (88,43 km²). Koźminek stanowi siedzibę władz gminnych, jest ośrodkiem usługowym i gospodarczym. Przez Koźminek przebiega:

- droga wojewódzka nr 471 (Opatówek – Koźminek – Lisków – Rzymosko)
- i drogi powiatowe:
 - o nr 4615 P (Koźminek – Gać Kaliska)
 - o nr 4594 P (Koźminek – Goliszew)
 - o nr 4608 P (Koźminek – Kamień)
 - o nr 4609 P (Koźminek – Beznatka)
 - o nr 4617 P (Koźminek – Cieszyków)
 - o nr 4617 (Koźminek – Szczytniki)
- oraz liczne drogi gminne.

Gmina Koźminek ma typowo rolniczy charakter. Użytki rolne zajmują 85% jej powierzchni.

W Gminie Koźminek kładzie duży nacisk na rozwój turystyki czy agroturystyki. Wyjątkowe walory posiadają tereny położone w dolinie rzeki Swędrni, gdzie w 1991 r. został utworzony obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Swędrni w okolicach Kalisza” oraz rejon miejscowości Krzyżówki i Młynisko, które już od czasów II Rzeczypospolitej mają charakter miejscowości letniskowych. W sposób znaczący podnosi te walory powstały niedawno Zbiornik Retencyjny Murowaniec.

Rys. 1. Położenie Gminy Koźminek na tle powiatu kaliskiego

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2011 r. gminę Koźminek zamieszkiwało 7598 osób.

1.3. Cel i zadania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i miasta Koźminek na lata 2012 - 2032”

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek a lata 2012 – 2032” jest:

*Wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla
zdrowia skutków powodowanych azbestem u mieszkańców Gminy
Koźminek oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na
środowisko naturalne.*

Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym "Programie (...)". Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (okres ok. 20 lat) poprzez usunięcie z terenu gminy stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest do 2032 roku.

Ogólnym zadaniem Programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w Programie ujęto zagadnienia:

- edukacji poprzez informowanie społeczeństwa gminy Koźminek o szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz o sposobach bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania,
- współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami społecznymi,
- utworzenia centrum danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest,
- podejmowania w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych,
- współpracy z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem powiatowym, w zakresie zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 marca 2010 r.,
- pozyskania środków na bezpieczną likwidację wyrobów zawierających azbest,
- współpracy z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Niniejszy Program ma charakter lokalny, jest jednak spójny z założeniami ogólnopolskiego. Zakłada on realizację następujących zadań:

1. inwentaryzację i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest. Wiedza o tym ile jest azbestu, w jakiej postaci i jego stanie oraz gdzie jest zlokalizowany była dotychczas niewielka;
2. edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania;
3. podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu;
4. odbiór i unieszkodliwienie odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych;
5. bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom oraz mieszkańcom;
6. okresowa weryfikacja i aktualizacja zapisów Programu,
7. udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym miasta w usuwaniu odpadów zawierających azbest

Cele i zadania zostały sprecyzowane w rozdziale 5.

Tab. 1. Wskaźniki monitoringu realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy”

Lp.	Wskaźniki monitoringu	Jednostka miary
1.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni miasta przed rozpoczęciem realizacji Programu	m ² /rok
2.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni miasta w kolejnych latach realizacji Programu	m ² /rok
3.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją Programu	%
4.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji Programu	%
5.	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	PLN/rok
6.	Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	szt.

Gmina Koźminek sfinansuje koszty:

1. demontażu pokrycia dachowego;
2. załadunku na terenie nieruchomości odpadów zawierających azbest i ich transport;
3. ich składowania i unieszkodliwiania.

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest w danym roku uzależniona będzie od ilości środków finansowych pochodzących z funduszy własnych i zewnętrznych.

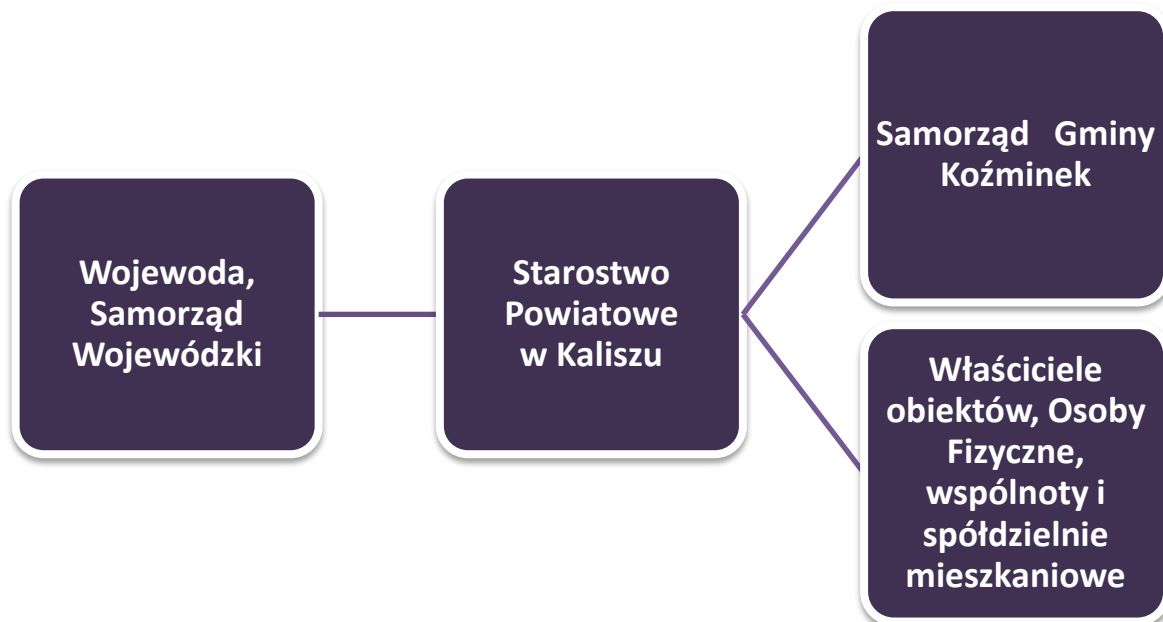
Rada Gminy będzie uchwałała corocznie w budżecie gminy stosowne środki na realizację Programu.

Gmina Koźminek będzie podejmowała starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych, a w szczególności z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

1.4. Koncepcja zarządzania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012- 2032”.

Interdyscyplinarność „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Koźminek na lata 2012 - 2032” powoduje konieczność koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. Dlatego też zadania przewidziane w Programie będą realizowane na czterech płaszczyznach co przedstawia poniższy schemat.

Rys. 2. Schemat zarządzania "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012- 2032" na poziomie lokalnym

źródło: opracowanie własne

Zarządzanie, organizację i wdrażanie Programu powierza się organom gminy Koźminek w ramach swych kompetencji i określonych zadań (Rada Gminy, Wójt). Jednostką koordynującą działania w zakresie organizacji, wdrażania i realizacji Programu będzie osoba zajmująca się ochroną środowiska i gospodarką komunalną w Urzędzie Gminy Koźminek.

1.5. Opis zawartości dokumentu „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek na lata 2012 - 2032”

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania Programu w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, niniejszy dokument zawiera:

Rozdział 1.

- **Wstęp.** W rozdziale ujęto informacje ogólne nt. obowiązków przypisanych gminie wynikających z realizacji krajowego Programu; charakterystykę gminy Łazy, nadrzędny długoterminowy cel i zadania Programu oraz koncepcję zarządzania Programem.

Rozdział 2.

- **Charakterystyka wyrobów zawierających azbest i oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka.** W tym rozdziale przedstawiono charakterystykę azbestu i jego zastosowanie, sposoby bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest i metody ich usuwania, oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi oraz zasady informowania o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.

Rozdział 3.

- **Stan prawny w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest.** W rozdziale tym przedstawiono wybrane akty prawne dotyczące użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz procedury postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

Rozdział 4.

- **Zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie usuwania azbestu.** W rozdziale przedstawiono koncepcję zarządzania Programem oraz zadania w zakresie zarządzania Programem na poszczególnych poziomach.

Rozdział 5.

- **Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terenie gminy Koźminek.** W rozdziale przedstawiono ilość wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia wraz z pojemnością potrzebnych składowisk oraz strategię w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, tj. cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej wraz z harmonogramem realizacji przedsięwzięć i ich kosztami oraz źródłami finansowania.

Rozdział 6.

- **Wnioski końcowe.** Podsumowanie wraz z wnioskami.

2. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA

2.1. Występowanie i zastosowanie azbestu.

Azbest jest nazwą handlową odnoszącą się do sześciu minerałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Rozróżnia się następujące typy azbestu: chryzotyl (włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu), amozyt (krzemian żelazowo-magnezowy, krokidolit (krzemian sodowo-żelazowy), antofilit (krzemian magnezowy zawierający żelazo).

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest dosyć powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była jego eksploatacja na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

Azbest posiada szczególne właściwości fizyczno – chemiczne, które sprawiły, że znalazł on zastosowanie w produkcji wielu elementów. Do tych właściwości należą:

- odporność na wysoką temperaturę,
- odporność na chemikalia, kwasy, zasady, wodę morską,
- odporność na ścieranie,
- duża sprężystość i wytrzymałość mechaniczną,
- elastyczność,
- izolacja termiczna i elektryczna,
- słabe przewodnictwo ciepła.

Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10 do 35% azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotylu;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione,

- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

- ❖ **wyroby miękkie** (łamliwe, kruche) o gęstości mniejszej niż 1000 kg/m^3 – charakteryzują się dużym procentowym udziałem azbestu (ponad 60%) i małym udziałem spoiwa, przez co łatwo ulegają uszkodzeniom, powodując duże emisje pyłu azbestowego, a tym samym bardziej szkodliwe dla zdrowia (np. wyroby tkane i przędzone, płaszcze azbestowo-gipsowe, płyty i tektury miękkie, płytki podłogowe PCW, elementy uszczelkowe sprzętu AGD),
- ❖ **wyroby twarde** (niekruche, sztywne) o gęstości większej niż 1000 kg/m^3 – wyroby powszechnie stosowane w budownictwie, o niskiej procentowej zawartości minerałów azbestowych (poniżej 20%) i wysokiej zawartości substancji wiążącej (np. cementu), dzięki czemu bardzo trwałe i emitujące małe ilości pyłu azbestowego (głównie w wyniku obróbki mechanicznej), a tym samym mniej groźne dla zdrowia (np. płyty płaskie i faliste azbestowo-cementowe, rury azbestowo-cementowe, elementy konstrukcji wielokondygnacyjnych, przewody kominowe, zsypy).

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie). Od lat 80-tych ubiegłego wieku produkcja i zużycie azbestu na świecie systematycznie malało, przy czym począwszy od roku 2001 obserwuje się trend wzrostowy w tym zakresie. W 2005 r. światowa produkcja azbestu wynosiła ok. 2,4 mln ton rocznie. Najwięksi producenci azbestu to Rosja, Chiny, Kazachstan, Kanada, Brazylia i Zimbabwe, zaś największymi konsumentami tego surowca są kraje Azji, Ameryki Południowej oraz byłego Związku Radzieckiego.

Rys.3. Nagromadzenie wyrobów zawierających azbest w układzie wojewódzkim

źródło: „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce rozpoczęła się w 1907 roku w Krakowie, następnie w Lublinie (ok.1910r.) i w Ogradzieńcu k/Zawiercia (ok. 1920r.). Jednak stosowanie azbestu na szeroką skalę na terenie Polski w budownictwie nastąpiło w latach 60-tych, po uruchomieniu następnych 4 dużych zakładów wyrobów azbestowo-cementowych. Głównym surowcem stosowanym do produkcji był azbest chryzotylowy, ale do połowy lat osiemdziesiątych do produkcji rur ciśnieniowych stosowany był także krokidolit oraz niewielkie ilości amozytu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo-cementowych (a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest).

Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do produkcji

diafragmy wykorzystywanej do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo-kauczukowych.

2.2. Wpływ azbestu na organizm ludzki.

Wyroby azbestowe, zastosowane jako materiał budowlany nie stanowią zagrożenia dla mieszkańców, jeżeli są prawidłowo eksploatowane.

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu (oznacza to, że dopóki włókna nie są uwolnione do powietrza nie stanowią zagrożenia dla zdrowia). Azbest może być także obecny w wodzie, napojach i pokarmach, skąd przenika do organizmu człowieka. Jednak nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest dostający się do organizmu drogą pokarmową jest szkodliwy dla zdrowia.

Naturalne źródła emisji włókien azbestowych w praktyce mają mniejsze znaczenie niż źródła związane z działalnością człowieka. Obecnie po zaprzestaniu produkcji wyrobów zawierających azbest tymi źródłami są:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach,
- użytkowanie wyrobów azbestowych co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest. Są to źródła występujące wewnątrz pomieszczeń. Stosowanie wyrobów azbestowych, a w konsekwencji możliwość uwalniania włókien azbestu do środowiska, spowodowało wzrost zainteresowania zdrowotnymi skutkami środowiskowej ekspozycji na azbest.

Wielkość zagrożenia zdrowia zależna jest od rodzaju azbestu, wielkości włókien i ich stężenia w powietrzu oraz czasu narażenia. Największe zagrożenie stanowią włókna respirabilne, tzn. występujące w trwałej postaci w powietrzu i mogące przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Mają one średnicę mniejszą od 3 μm i są dłuższe niż 5 μm , przy czym najbardziej szkodliwe są włókna o długości ok. 20 μm . Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną chorób układu oddechowego tj.:

pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc oraz międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej (nowotworów o wysokiej złośliwości).

Doniesienia kliniczne i epidemiologiczne sugerują, że z azbestem może być również związane występowanie innych nowotworów: krtani, żołądka i jelit, trzustki, jajników oraz chłoniaków. Jednak zwiększenie ryzyka w tych grupach nowotworów należy postrzegać jedynie jako prawdopodobne.

Między pierwszym narażeniem a pojawieniem się patologii (zwłaszcza nowotworów) występują długie okresy. Czyli aktualnie wykrywane skutki odnoszą się do warunków pracy, jakie istniały 20-40 lat temu.

Analizując szkodliwość azbestu i jego wpływ na organizm ludzki należy pamiętać, iż azbest jest praktycznie niezniszczalny, zaś groźny dla zdrowia ludzi jest wtedy, gdy jego elementarne włókna znajdują się we wdychanym powietrzu. Azbest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający uwolnienie się włókien do powietrza nie stanowi żadnego zagrożenia dla zdrowia.

2.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.

Głównym celem informowania o ryzyku jest dostarczenie informacji o zagrożeniu osobom i społecznościom narażonym na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe (zgodnie z zasadami wynikającymi z odpowiednich przepisów prawnych). Uzyskane informacje stanowią podstawę do opracowywania różnych wariantów strategii zmniejszania ryzyka, które brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich wdrażania.

Proces informowania i rzetelności przekazywanej informacji zależą zarówno od poziomu merytorycznego, możliwości i umiejętności oceny oszacowania ryzyka, jak i od warunków polityczno-społecznych (polityka informacyjna, wolna prasa współpracująca ze specjalistami oceniającymi zagrożenie, itp.).

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Narodową Radę ds. Badań Naukowych Stanów Zjednoczonych "Informowanie o ryzyku jest procesem wzajemnego współdziałania jednostek, grup i instytucji w wymianie informacji i opinii o istocie zagrożenia (...)". Pod hasłem "współdziałanie" należy rozumieć współpracę ze społeczeństwem specjalistów oceniających ryzyko ze specjalistami zajmującymi się zarządzaniem ryzykiem, a więc: epidemiologów, przedstawicieli ministerstwa zdrowia, środowiska, przemysłu, a także grup zaangażowanych w problematykę ochrony środowiska.

Informowanie społeczności o ryzyku związanym z narażeniem na czynniki szkodliwe (w tym azbest) jest sprawą delikatną i bardzo trudną, wymagającą angażowania opinii publicznej w proces szacowania ryzyka i informowania o nim. Istotne znaczenie odgrywa właściwe rozeznanie podstawowych zagadnień przez wszystkich zainteresowanych partnerów.

Agencja Ochrony Środowiska (EPA – Environmental Protection Agency) opublikowała szereg dokumentów zawierających zasady informowania o ryzyku. Powszechnie stosuje się siedem podstawowych zasad:

- (1) Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera,
- (2) Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, a następnie oceniaj wyniki komunikowania się,
- (3) Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni,
- (4) Bądź uczciwy, szczery i otwarty,
- (5) Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi (grupami, ośrodkami) w procesie przekazywania informacji,
- (6) Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje przygotowane zgodnie z regułami środków masowego przekazu,
- (7) Mów jasno i życzliwie.

2.3.1. Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania azbestu

Specyficzne właściwości fizyko-chemiczne odmian azbestu takie jak wytrzymałość, ognioodporność, elastyczność, złe przewodnictwo cieplne i elektryczne, spora dźwiękochłonność, znaczna odporność na działania różnorodnych czynników chemicznych umożliwiły, z jednej strony jego powszechne zastosowanie w bardzo szerokim zakresie, a z drugiej strony, za sprawą tych samych właściwości odpady azbestowe w postaci zużytych wyrobów z różnym jego udziałem, są niezwykle trudne do unieszkodliwiania. Główne czynniki jakie wpływają na zmniejszenie trwałości wyrobów zawierających azbest jest oddziaływanie mechaniczne oraz brak konserwacji materiału. Podstawą bezpiecznego postępowania z materiałami zawierającymi azbest jest eliminacja lub co najmniej minimalizacja ryzyka emisji włókien azbestu do otoczenia w skutek działań mechanicznych i złej konserwacji materiału. Zatem dopuszczalna jest eksploatacja materiałów zawierających azbest w dobrym stanie technicznym, o nieuszkodzonej powierzchni, ewentualnie odpowiednio zabezpieczonej np. przez pomalowanie. W wypadku usuwania takich materiałów konieczne jest ich zwilżenie wodą, usuwanie, gdy jest to możliwe wyrobów

w całości, unikając ich łamania i przy zachowaniu pracy ręcznej, oraz przy zabezpieczeniu – odizolowaniu pola prac od otoczenia. Odpowiednie oddzielenie pola prac od otoczenia ma zapobiegać ewentualnemu skażeniu azbestem. Na stanowisku pracy należy monitorować stężenia włókien azbestu w powietrzu, a po zakończeniu prac sprawdzić na okoliczność ewentualnego wystąpienia azbestu (czystość) miejsce prac i najbliższe otoczenie. Należy mieć świadomość, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu (tak jak innych substancji rakotwórczych) jest umowna i stanowi kompromis między wymaganiami medycyny a możliwościami techniki. Tendencją działań UE jest ograniczenie NDS (najwyższe dopuszczalne stężenia) do możliwego minimum.

Skala problemu związanego z usuwaniem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest jest ogromna ze względu na dużą ich ilość. Dlatego dąży się obecnie do opracowania nowych sposobów unieszkodliwiania azbestu. Taką metodę o nazwie MTT opracowała firma ATON-HT. Ta innowacyjna metoda polega na zastosowaniu termicznej destrukcji niebezpiecznych włókien azbestowych poprzez nagrzewanie ich energią mikrofalową. Podczas tego procesu odpad zawierający azbest po wstępnym skruszeniu ulega nagrzaniu do temp. 900-1100°C, a następnie struktura krystaliczna włókien ulega przemianom w formę bezpostaciową.

Zalety tej metody to:

- ✓ bezpieczeństwo technologii dla otoczenia,
- ✓ proces bezodpadowy,
- ✓ linia technologiczna przewożna na dwóch kontenerach, do montażu na miejscu,
- ✓ konkurencyjny koszt w stosunku do metody składowania,
- ✓ proces unieszkodliwiania w pełni zgodny z regulacjami wprowadzonymi na terenie Unii Europejskiej.

3. STAN PRAWNY W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Procedury postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest oraz przepisy prawne dotyczące azbestu regulują szerokie spektrum zagadnień, a co z tym się wiąże znajdują się w wielu aktach prawnych. Regulacje prawne dotyczące azbestu i wyrobów zawierających azbest zostały oparte na przepisach obowiązujących w Unii Europejskiej.

W niniejszym opracowaniu omówiono podstawowe akty prawne, regulujące zasady postępowania z azbestem oraz z wyrobami go zawierającymi na terytorium Polski.

3.1. Regulacje ustawowe

1. *Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U z 2004 r. Nr 3, poz.20 z późn. zm.). Ustawa zakazuje wprowadzania na obszar kraju azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Nowelizacja wprowadzona ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. „o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest” (Dz. U. Nr 10, poz. 72, z 2005 r.) stanowi, że od dnia 1 stycznia 2005 r. w Polsce - podobnie jak w całej Unii Europejskiej – obowiązuje zakaz stosowania i obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.
2. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.), Określa zasady przewozu koleją towarów niebezpiecznych, obowiązki uczestników tego przewozu, zasady dokonywania oceny zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych, uprawnienia doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu oraz organy i jednostki właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach;
3. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz.U. 2012 nr 0, poz. 460 z późn. zm.). Ustawa ta jest podstawowym aktem prawnym w prawodawstwie polskim, regulującym zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a szczególności ustaliła m.in. obowiązek składania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także osoby prawne stosownych informacji o rodzaju, ilości

i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w tym również azbestu).

4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 138, poz. 809 z późn. zm.). Ustawa ta wprowadziła m.in. obowiązek uzyskania przez wytwórcę odpadów niebezpiecznych (wykonawcę prac usuwania wyrobów zawierających azbest) zatwierdzenia – przez właściwego marszałka województwa – programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest). Wytwórcy odpadów zawierających azbest muszą zatem zalegalizować swoją działalność w tym zakresie zgodnie z w/w przepisami.
5. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2011 r. Nr 144, poz. 855 z późn. zm.). Określa zasady sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy.
6. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 141 , poz. 1184 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym Dz.U. z 2008 Nr 223, poz. 1464 z późn. zm.).

3.2. Akty wykonawcze

1. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. – w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206 z późn. zm.) zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych poniżej grupach i podgrupach z odpowiednim przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
 - 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy,
 - 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu,
 - 10 11 81* - odpady zawierające azbest,
 - 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,

- 15 01 11* - opakowania z metali zawierających niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające wolny azbest,
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

2. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska* (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1033 z późn. zm.) określa termin oraz formę składania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.

3. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny* (Dz. U. z 2002 r. Nr 191, poz. 1595 z późn. zm.). W sposób nieselektywny mogą być składowane odpady o następujących kodach:

- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest;
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest;

Odpady te mogą być składowane wspólnie, na tym samym składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Nie można natomiast mieszać tych odpadów i składować z innymi odpadami niebezpiecznymi.

4. *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy* (Dz. U. z 2011 r. Nr 274, poz. 1621.) określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest.

5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87) określa limity stężenia azbestu w powietrzu. Wartości odniesienia dla azbestu wynoszą odpowiednio:

- dla 1 godziny – 250 włókien/m³
- dla roku kalendarzowego – 2 350 włókien/m³.

6. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. z 2009 r. Nr 39, poz. 320.).* Określa m.in. wymagania dotyczące składowania odpadów zawierających azbest.
7. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1126 z późn. zm.)* określa zakres rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia ludzi.
8. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2010 r. Nr 162, poz. 1089)* nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych lub innych miejsc zawierających azbest - obowiązek okresowej kontroli stanu tych wyrobów oraz sporządzenia oceny stanu i możliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia (Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest). Pierwsza kontrola powinna być przeprowadzona w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia. W/w podmioty przechowują egzemplarz oceny (łącznie ze stosowną dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej. Dla budynków oraz obiektów budowlanych niebędących budynkami, dla których jest prowadzona książka obiektu budowlanego na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, ocena ta powinna być dołączona do książki obiektu budowlanego.)
9. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 września 2005 r. w sprawie kursów dokształcających dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1571 późn. zm.).*
10. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby*

zawierające azbest. (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31 z późn. zm.). Rozporządzenie wprowadza obowiązek inwentaryzacji przez właściciela lub zarządzającego (osobę fizyczną) miejsc, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest - oraz składania corocznie stosownych informacji do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Osoby prawne składają sprawozdania do wojewody.

3.3. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w aspekcie obowiązującego prawa.

Przepisy określające zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest narzuciły szereg obowiązków, zarówno na właścicieli obiektów i urzędzeń, gdzie został użyty azbest jak i na prowadzących wszelkiego rodzaju prace związane z usuwaniem bądź transportem czy umieszczeniem na składowisku wyrobów i odpadów zawierających azbest – procedury postępowania przedstawiono w rozdziałach poniżej.

Grupa I.

Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest

- **Procedura 1.** Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.
- **Procedura 2.** Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Grupa II.

Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

- **Procedura 3.** Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.
- **Procedura 4.** Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, oczyszczeniu obiektu (terenu) instalacji.

Grupa III.

Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

- **Procedura 5.** Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Grupa IV.

Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

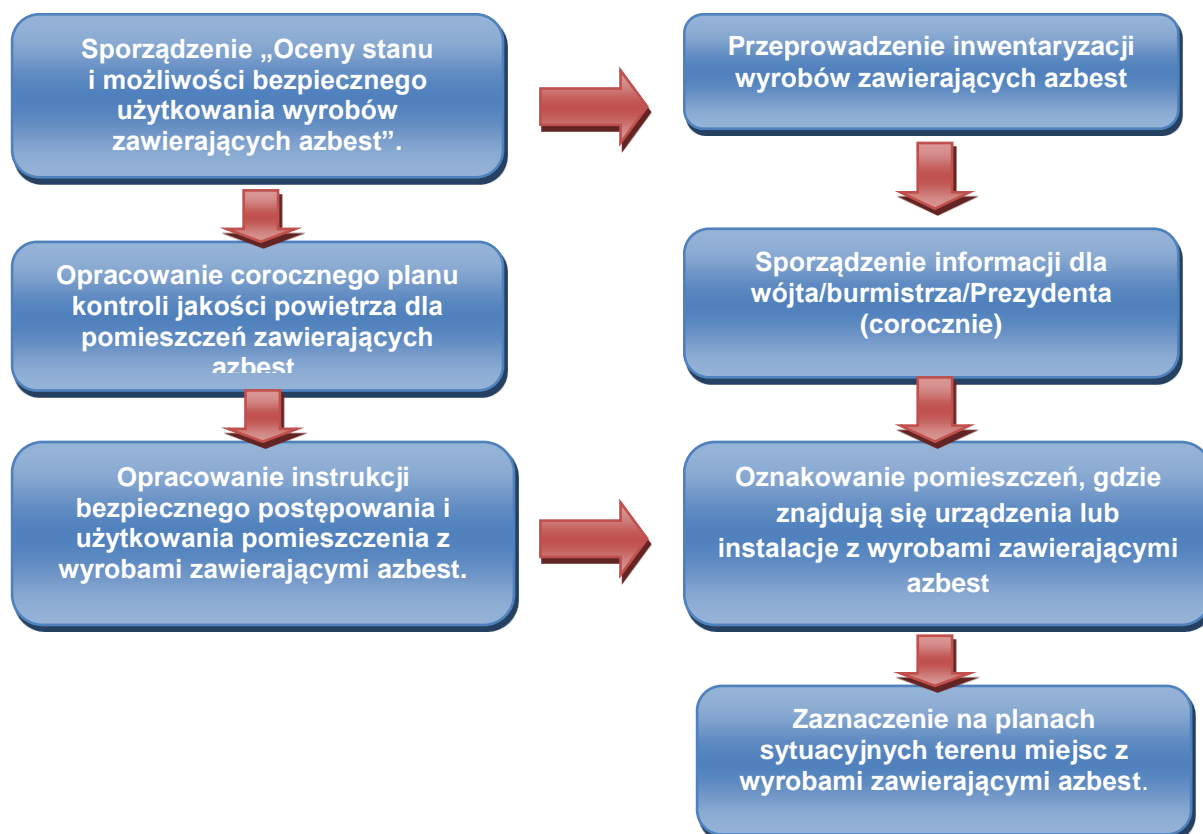
- **Procedura 6.** Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest

3.4. Obowiązki właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierającymi azbest.

- Procedura 1.** Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.
- Procedura 2.** Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

PROCEDURA 1.

Zakres procedury obejmuje przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy bezpiecznego ich użytkowania.

Źródło: Oczyszczanie z azbestu województwa śląskiego, drogi i możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu, gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest, ma obowiązek sporządzenia - w jednym egzemplarzu „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 1). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej – sporządzają następne „Oceny...” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” tzn. jeśli podczas przeprowadzonej oceny stwierdzono następującą ilość sumy wszystkich punktów:

- Stopień pilności I od 120 punktów - wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie.
- Stopień pilności II od 95 do 115 punktów - wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku
- Stopień pilności III do 90 punktów - wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.

Z przeprowadzonej kontroli okresowej sporządza się w jednym egzemplarzu ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, ocenę przechowuje się łącznie z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej. Dla budynków oraz obiektów budowlanych niebędących budynkami, dla których jest prowadzona książka obiektu budowlanego na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, ocena ta powinna być dołączona do książki obiektu budowlanego.

Właściciel lub zarządca obowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji według załączników:

Załącznik nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Informacje przedkłada się corocznie celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest – co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

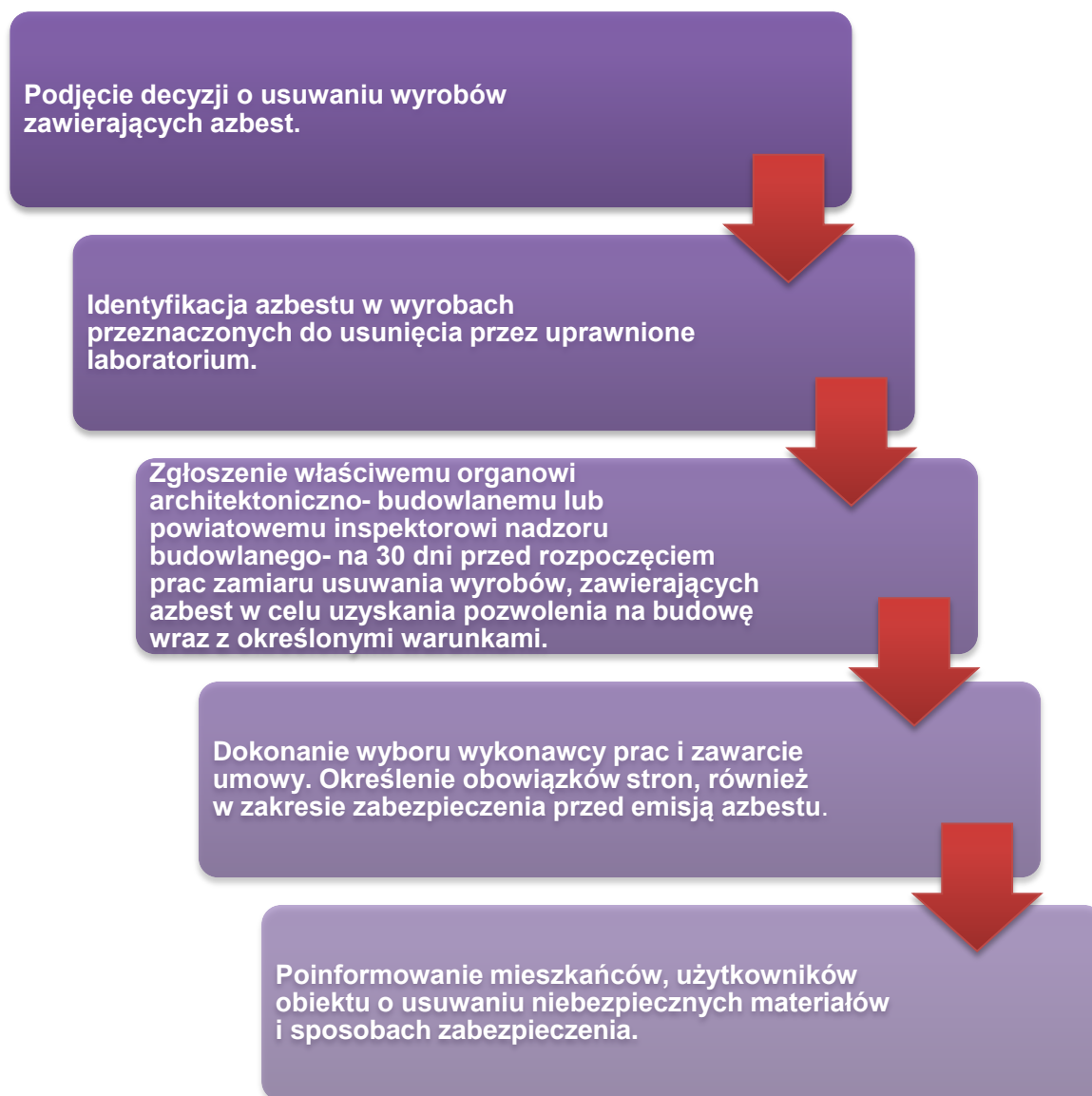
- oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest – odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (zał. nr 4),
- opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest,
- zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu oraz na terenie znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw.

„miękkie”), lub jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolit, a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach lub istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska – właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

PROCEDURA 2:

Zakres obowiązków obejmuje okres od podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest, powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów, o ile informacja ta nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu. Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność. Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- sporządzaniu „Oceny (...)”,
- sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta,
- zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac – wytwarzającym odpady niebezpieczne.

Właściciel lub zarządca może zlecić innym – odpowiednio przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym – przeprowadzenie czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek zgłoszenia na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien być sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 30, ust. 7 ustawy – Prawo budowlane (załącznik nr 7). Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych skutkuje – na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska – odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac - wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac. Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające

szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością. Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5-lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

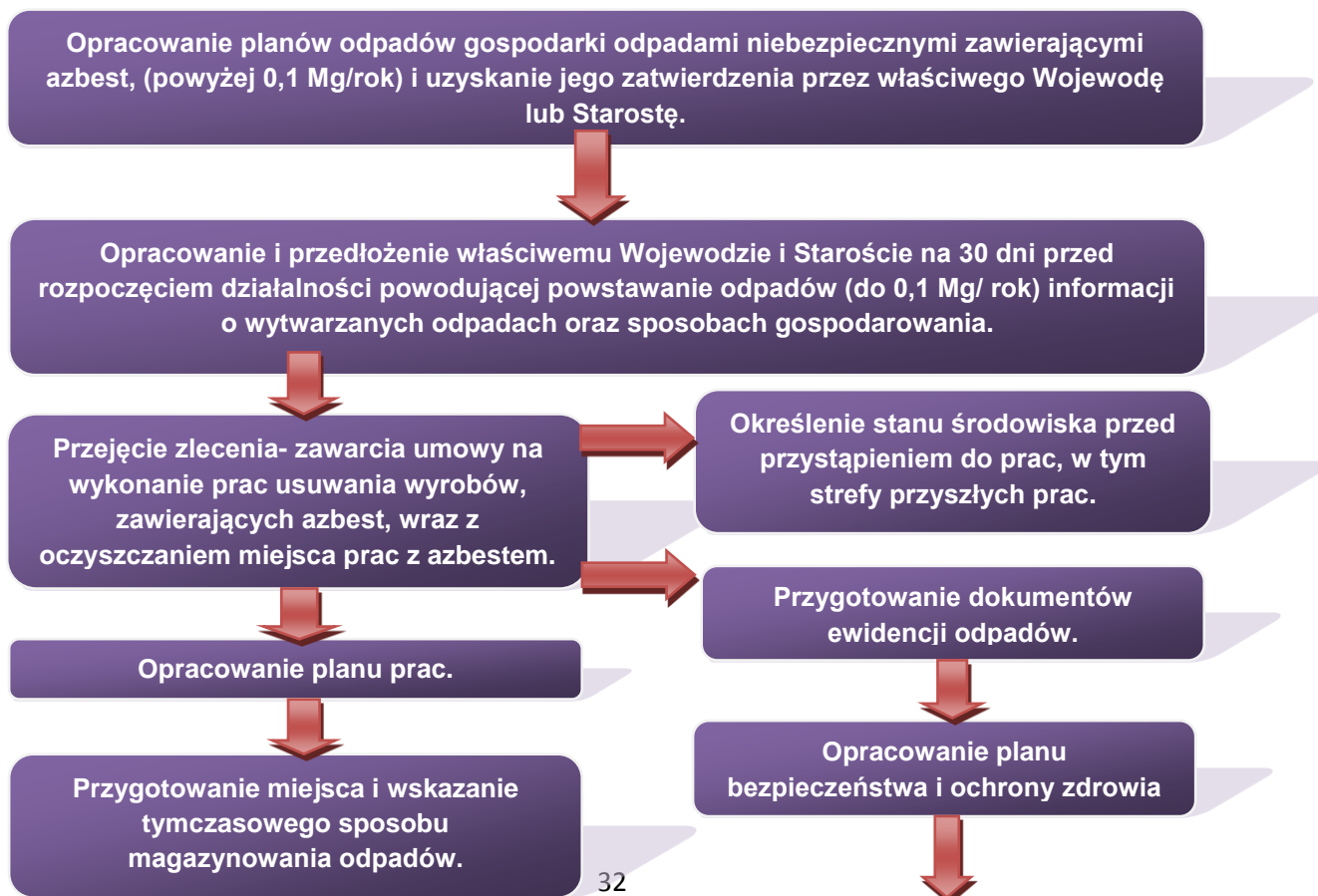
3.5. Obowiązki wykonawcy prac, polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych wraz z oczyszczaniem obiektu (terenu) instalacji azbestu.

Zakres obowiązków obejmuje całokształt prac oraz postępowania dotyczącego przygotowania do zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

PROCEDURA 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, jest – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2011 Nr 138 poz. 809 z późn. zm.) wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczeniu usługi, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.

Wytwórcę odpadów obowiązuje postępowanie określone przepisami ustawy o odpadach. Podstawową czynnością będącą obowiązkiem przedsiębiorcy, który zamierza podjąć działalność w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, w ilości powyżej 1 Mg rocznie, jest opracowanie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi i zawierającymi azbest, w której należy podać czas prowadzenia działalności związanej z wytworzeniem odpadów oraz uzyskanie jego zatwierdzenia przez właściwego, ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych, wojewodę lub starostę.

Marszałek województwa zatwierdza programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport jest obligatoryjnie wymagany a dla pozostałych przedsięwzięć program zatwierdza starosta. (Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt. 1, 2, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach - tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 138, poz. 809 z późn. zm.)

Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi dołączony do wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej program, powinien zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów niebezpiecznych jakie przewidziano do wytwarzania, a w przypadku gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie mogą powodować odpady niebezpieczne, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania składu chemicznego i właściwości odpadów,
- określenie ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytworzenia w ciągu roku,
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów niebezpiecznych lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych,
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

Wytwórca odpadów (wytwarzający rocznie do 0,1 Mg odpadów niebezpiecznych) na 30 dni przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów, opracowuje i składa właściwemu wojewodzie lub staroście informację w 4-ch egzemplarzach (art. 24 ust 1 ustawy o odpadach), o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania. Informacja powinna zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające, do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów,
- określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku,
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

Do rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia informacji, w terminie 30 dni od dnia złożenia informacji nie

wniesie sprzeciwu, w drodze decyzji. Wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów. Posiadacz odpadów może je przekazywać wyłącznie podmiotom, które uzyskały zatwierdzenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami, chyba że działalność taka wymaga zezwolenia.

Po dopełnieniu obowiązków wynikających z ogólnych zasad postępowania wykonawca prac uprawniony jest do przyjęcia zlecenia i zawarcia umowy na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, wraz z oczyszczaniem miejsca prac z azbestem. Dla prawidłowego zawarcia umowy konieczne jest określenie stanu środowiska przed przystąpieniem do prac, w tym strefy przyszłych prac. Pozwoli to na określenie stopnia narażenia na azbest w miejscu pracy oraz prawidłowe przygotowanie planu prac.

Plan pracy powinien być sporządzony zgodnie ze stosownymi przepisami i zawierać m.in.:

- określenie miejsca wykonywania prac oraz charakteru prac i przewidywanego czasu ich trwania,
- określenie rodzaju azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia,
- aktualną „Ocenę stanu...”,
- przewidywaną ilość wytwarzanych odpadów do usunięcia,
- ustalenie odpowiednich sposobów usuwania wyrobów zawierających azbest,
- określenie rodzajów i metod pracy, z uwzględnieniem technicznych środków,
- określenie sposobów eliminowania lub ograniczenia uwalniania się pyłu azbestu do powietrza,
- zapewnienie pracownikom niezbędnej ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy,
- charakterystykę środków ochronnych użytych do ochrony pracowników i innych osób znajdujących się w miejscu pracy.

Następnie powinien zostać opracowany plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zwany "Planem Bioz", obejmujący m.in.:

- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń, występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia,
- informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsc prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia,
- informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych w tym:

- a) określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- b) konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń,
- c) zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, przez wyznaczone w tym celu osoby,
 - określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy,
 - wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.

Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracowników lub ich przedstawicieli z planem prac, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wykonawca prac jest obowiązany przeszkolić wszystkie osoby pozostające w kontakcie z azbestem, pracowników bezpośrednio zatrudnionych, kierujących i nadzorujących prace w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy postępowaniu z wyrobami zawierającymi azbest i ich odpadami. Szkolenie powinno być przeprowadzone zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. Nr 216, poz. 1824) oraz przez upoważnioną instytucję i potwierdzone odpowiednim świadectwem lub zaświadczeniem.

Pracodawca jest obowiązany do zapewnienia pracownikom odpowiednich ubrań roboczych w takiej ilości, aby zabezpieczyć pracowników przez cały czas trwania robót i oczyszczania terenu po tych robotach.

Pracodawca będący wytwórcą odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest obowiązany jest do przygotowania, prowadzenia i przechowywania rejestru pracowników narażonych na działanie azbestu.

Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca i sposobu tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, po ich demontażu, a jeszcze przed transportem na składowisko. Miejsce takie powinno być wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych oraz oznakowane znakami ostrzegawczymi o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Na potrzeby ewidencji odpadów niebezpiecznych, wytwórca odpadów przygotowuje dokumenty, którymi są:

- karta ewidencji odpadu (załącznik nr 5),
- karta przekazania odpadu (załącznik nr 6).

Celem zapewnienia składowania odpadów niebezpiecznych powstałych po usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwórca odpadów powinien przed przeprowadzeniem robót, zawrzeć porozumienie z zarządzającym składowiskiem, odpowiednim dla odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (składowanie oddzielne lub przygotowana kwatery na innym składowisku). Ważne znaczenie dla prawidłowego przygotowania robót ma skompletowanie wyposażenia technicznego, w tym narzędzi ręcznych i wolnoobrotowych, narzędzi mechanicznych, urządzeń wentylacyjnych oraz podstawowego sprzętu przeciwpożarowego. Na tym etapie należy też zabezpieczyć techniczne środki zapobiegające emisji azbestu w miejscu pracy oraz środowisku, w zależności od określenia stanu środowiska, przed przystąpieniem do wykonywania prac.

Jeżeli usuwane są wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 , lub inne, mocno uszkodzone, a także zawierające krokidolit oraz wyroby znajdujące się w pomieszczeniach zamkniętych, to niezbędne jest zawarcie umowy z laboratorium upoważnionym do prowadzenia monitoringu powietrza. Duże znaczenie ma również przygotowanie i organizacja zaplecza budowy, w tym części socjalnej, obejmującej:

- urządzenia sanitarno-higieniczne, z możliwością umycia się i natrysku po pracy w kontakcie z azbestem,
- pomieszczenia na szatnie - czyste i brudne,
- pomieszczenia dla spożywania posiłków oraz regeneracji.

W planie prac – w zależności od wielkości lub specyfiki budynku, budowli, instalacji lub urządzenia, a również terenu, gdzie prowadzone będą prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, także występującego stopnia narażenia na azbest – mogą zostać określone również inne niezbędne wymagania.

Procedura 4. Zakres procedury obejmuje działania od rozpoczęcia do zakończenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem budynku, budowli, instalacji lub urządzenia i terenu z pozostałości azbestu.

PROCEDURA 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem obiektu (terenu) instalacji z azbestu.

Na początku należy wykonać odpowiednie zabezpieczenia obiektu, będącego przedmiotem prac i miejsc ich wykonywania, a także terenu wokół – przed emisją pyłu azbestu, która może mieć miejsce w wyniku prowadzenia prac.

Teren należy ogrodzić, zachowując bezpieczną odległość od traktów komunikacyjnych dla pieszych, nie mniej niż 2 m przy zastosowaniu osłon. Teren prac należy ogrodzić poprzez oznakowanie taśmami ostrzegawczymi w kolorze biało-czerwonym i umieszczenie tablic ostrzegawczych z napisami „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony” lub „Zagrożenie azbestem krokidolitem”.

Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednie kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, aż do gruntu, a teren wokół objęty kurtyną, powinien być wyłożony grubą folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej.

Ogólne zasady postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest określają następujące wymagania:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajanie wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze,
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania stężeń pyłu azbestu, przekraczających dopuszczalne wartości dla miejsca pracy,

- po każdej zmianie roboczej, usunięte odpady zawierające azbest, powinny zostać szczelnie opakowane i składowane na miejscu ich tymczasowego magazynowania,
- codzienne, staranne oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń, z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzającego, zaopatrzonego w filtry o dużej skuteczności ciągu (99,99% lub na mokro). Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.

W przypadku prowadzenia prac z wyrobami azbestowo-cementowymi, których gęstość objętościowa wynosi mniej niż 1000kg/m^3 (tzw. miękkie), a także z innymi wyrobami, których powierzchnia jest w widoczny sposób uszkodzona lub zniszczona lub jeżeli prace prowadzone są na obiektach, z wyrobami zawierającymi azbest krokidolit, lub też w pomieszczeniach zamkniętych, to powinny być zastosowane szczególne zabezpieczenia strefy prac i ochrony pracowników oraz środowiska, niezależnie od ogólnych zasad postępowania. Są to m.in.:

- komory dekontaminacyjne (śluzy) dla całych pomieszczeń lub stanowiące łącznik izolacyjny między miejscem stanowiącym strefę prac, a miejscem na zewnątrz obiektu,
- zaostrzone rygory przestrzegania stosowania środków ochrony osobistej,
- inne metody określone na etapie prac przygotowawczych.

W obiekcie przylegającym do strefy prac, należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia, w tym uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych, a także inne, właściwe dla stopnia narażenia środki zabezpieczające.

Wszystkie zdemontowane wyroby zawierające azbest powinny być szczelnie opakowane w folie z polietylenu, lub polipropylenu o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm i zamykane w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie (zgrzewem ciągłym lub taśmą klejącą). Niedopuszczalne jest stosowanie worków papierowych. Odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej większej niż 1000kg/m^3 , a więc płyty i rury azbestowo-cementowe lub ich części powinny być szczelnie opakowane w folie. Pył azbestowy oraz odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 powinny być zestalone przy użyciu cementu lub żywic syntetycznych i po związaniu spoiwa szczelnie zapakowane w folię. Pakowanie usuniętych wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się wyłącznie do opakowań przeznaczonych do ostatecznego składowania i wyraźnie oznakowane, w sposób określony dla azbestu. Etykiety i zamieszczone na nich napisy powinny być trwałe, nieulegające zniszczeniu, pod wpływem warunków

atmosferycznych i czynników mechanicznych. Dla usuniętych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz ich transportu na składowisko odpadów niebezpiecznych, wypełnia się:

- kartę ewidencji odpadu (załącznik nr 5),
- kartę przekazania odpadów (załącznik nr 6).

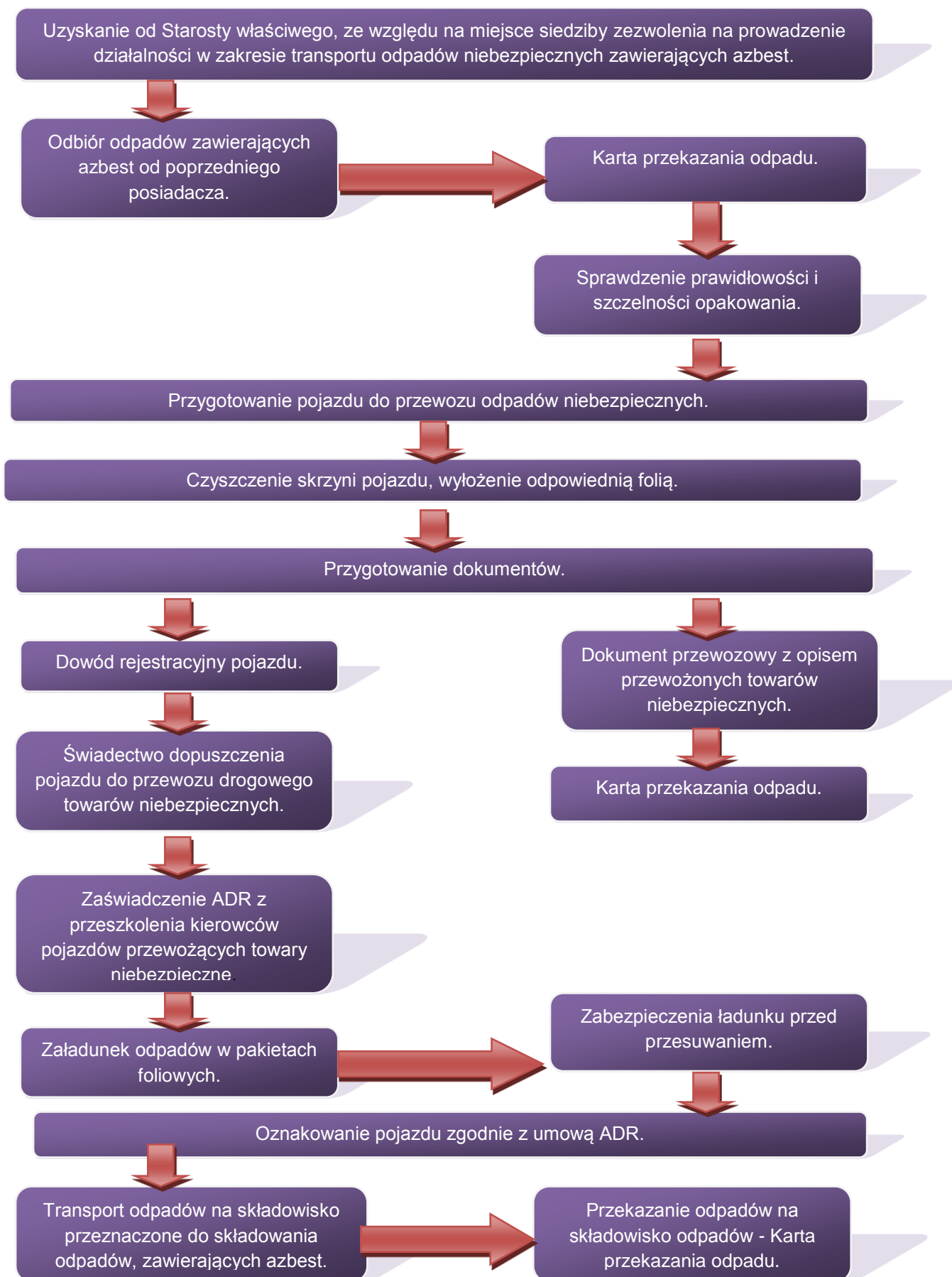
Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych – wykonawca prac ma obowiązek dokonania prawidłowego oczyszczenia strefy prac i otoczenia z pozostałości azbestu. Oczyszczenie powinno nastąpić przez zastosowanie urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych z wysoko-skutecznym filtrem (99,99%) lub na mokro. Wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia właścicielowi lub zarządcy obiektu, będącego przedmiotem prac, oświadczenia stwierdzającego prawidłowość wykonania prac i oczyszczenia z azbestu. W przypadku, kiedy przedmiotem prac były wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 lub wyroby mocno uszkodzone i zniszczone lub prace obejmowały wyroby zawierające azbest krokidolit lub prowadzone były w pomieszczeniach zamkniętych, wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia wyników badania powietrza, przeprowadzonego przez uprawnione do tego laboratorium lub instytucję.

3.6. Zasady postępowania przy transporcie odpadów zawierających azbest.

Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Zakres postępowania obejmuje działania począwszy od uzyskania zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, poprzez pozostałe czynności i obowiązki transportującego takie odpady – aż do ich przekazania na składowisko odpadów, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

PROCEDURA 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Posiadacz odpadów, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wydaje wojewoda, właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów – po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Wniosek o „Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów (art. 28 ust 4 ustawa o odpadach) wydaje się w drodze decyzji na wniosek, który powinien odpowiednio zawierać:

- 1) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidywanych do zbierania lub transportu; w przypadku gdy określenie rodzaju jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów,
 - 2) oznaczenie obszaru prowadzenia działalności - w przypadku transportu odpadów lub miejsca prowadzenia działalności - w przypadku zbierania odpadów,
 - 3) w przypadku zbierania odpadów wskazanie miejsca i sposobu oraz rodzaju magazynowanych odpadów, a także opis sposobu dalszego zagospodarowania odpadów,
 - 4) wskazanie sposobu i środków transportu odpadów,
 - 5) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów,
 - 6) przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów”:
- ❖ Wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do zbierania lub transportu, w przypadku gdy określenie rodzaju jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.
 - ❖ Oznaczenie obszaru prowadzenia działalności.
 - ❖ Wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.
 - ❖ Wskazanie sposobu i środków transportu odpadów.

- ❖ Przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów.
- ❖ Przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest wydawane w drodze decyzji przez właściwy organ na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat.

Transportem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest może zajmować się wytwórca odpadów lub inny, uprawniony do tego podmiot prawny. W każdym przypadku konieczne jest uzyskanie od właściwego starosty zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Przekazanie partii odpadów zawierających azbest przez wytwórcę odpadów innemu posiadaczowi odpadów niebezpiecznych, np. w celu ich dalszego transportu odbywa się z zastosowaniem karty przekazania odpadu – sporządzonej przez wytwórcę odpadów.

Do obowiązków posiadacza odpadów niebezpiecznych prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy:

- posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu,
- posiadanie dokumentu przewozowego z opisem towarów (odpadów) niebezpiecznych,
- posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych,
- posiadanie przez kierowcę zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu doszkalającego dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne,
- oznakowanie pojazdu odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi,
- utrzymanie czystości skrzyni ładunkowej pojazdu,
- sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowanie literą „a”, sprawdzenie umocowania sztuk przesyłki z odpadami w pojeździe.

Transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, należy prowadzić z zachowaniem przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych spełniając określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne.

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest, zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy transporcie.

Posiadacz odpadów, dokonujący ich transportu, obowiązany jest do posiadania dokumentu przewozowego materiałów niebezpiecznych, który według ADR powinien zawierać:

- numer rozpoznawczy odpadu nadawanego do przewozu i jego pełną nazwę,
- klasę, do której należy odpad nadawany do przewozu,
- liczbę sztuk przesyłki,
- całkowitą ilość przewożonych odpadów,
- nazwy i adresy nadawcy oraz odbiorcy przewożonych odpadów (składowiska).

Do przewożenia odpadów zawierających azbest mogą być używane samochody ciężarowe z nadwoziem skrzyniowym, bez przyczepy lub z jedną przyczepą. Pojazdy przewożące odpady niebezpieczne powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu towarów niebezpiecznych. Świadectwo to wystawiane jest przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego na podstawie badania technicznego pojazdu dokonanego przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz sprawdzenia dokonanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest, obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – zaświadczenie ADR ukończenia kursu doszkalającego kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne, wydane przez podmiot posiadający zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie takiej działalności.

Każdy pojazd przewożący odpady zawierające azbest powinien być oznakowany dwiema odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi bez numerów rozpoznawczych. Tablice te powinny być prostokątne, o wymiarach 30x40 cm, barwy pomarańczowej odblaskowej, dookoła otoczone czarnym nie odblaskowym paskiem o szerokości nieprzekraczającej 15mm. Po wyładowaniu odpadów tablice te nie mogą być widoczne na pojeździe stojącym lub poruszającym się po drodze.

Przed każdym załadunkiem odpadów, skrzynia ładunkowa pojazdu powinna być dokładnie oczyszczona, w szczególności z ostrych i twardych przedmiotów (np. gwoździ, śrub) niestanowiących integralnej części nadwozia pojazdu. Wskazane jest wyłożenie podłogi skrzyni ładunkowej folią, w celu zabezpieczenia przed uszkodzeniem opakowań. Załadunek i rozładunek odpadów (palet, pojemników typu big-bag) powinny odbywać się przy wykorzystaniu dźwigu lub podnośnika. Transportujący odpady powinien odmówić przyjęcia przesyłki odpadów, która nie posiada oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz w przypadku, gdy opakowanie zostało uszkodzone przy

załadunku. Sztuki przesyłki z odpadami zawierającymi azbest powinny być ułożone i umocowane na pojeździe tak, aby w czasie ich przewozu nie przesunęły się oraz nie były narażone na tarcie, wstrząsy, przewracanie się i wypadnięcie z pojazdu. W trakcie przewozu ładunek powinien być dokładnie zabezpieczony folią lub plandeką przed uszkodzeniem.

Po każdym wyładunku odpadów z pojazdu, należy dokładnie sprawdzić, czy na powierzchni skrzyni ładunkowej nie znajdują się pozostałości po przewożonych odpadach. W razie stwierdzenia takiej pozostałości należy niezwłocznie ją usunąć oraz dokładnie oczyścić pojazd i jego wyposażenie z zachowaniem zasad przewidzianych dla prac przy usuwaniu azbestu.

Odpady niebezpieczne zawierające azbest transportowane są na składowisko przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest. Tam następuje ich przekazanie następnemu posiadaczowi odpadów – zarządzającemu składowiskiem i potwierdzenie tego faktu na „Karcie przekazania odpadu”.

3.7. Zasady składowania odpadów zawierających azbest.

Procedura 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Zakres procedury obejmuje działania poczynwszy od przyjęcia partii odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na składowisko, poprzez dalsze czynności, aż do sporządzenia rocznego zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości przyjętych odpadów.

P R O C E D U R A 6. *Składowanie odpadów na składowiskach lub w wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.*

Do obowiązków zarządzającego składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy:

- przeszkolenie pracowników w zakresie bezpiecznych metod postępowania z odpadami zawierającymi azbest,
- potwierdzenie w karcie przekazania odpadów przyjęcia partii odpadów na składowisko,
- sporządzenie zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych na składowisko,
- składowanie odpadów zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zatwierdzoną instrukcją eksploatacji składowiska,
- zapewnienie deponowania odpadów w sposób niepowodujący uszkodzenia opakowań odpadów,
- wykorzystywać racjonalne pojemność eksploatacyjną składowiska.

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oznaczone w katalogu odpadów kodami 17 06 01* i 17 06 05* mogą być unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach lub

wydzielonych kwaterach na terenie innych składowisk, przeznaczonych do wyłącznego składowania tych odpadów.

Składowiska lub kwatery buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się.

Zarządzający składowiskiem powinien uzyskać pozwolenie na użytkowanie składowiska po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Instrukcję eksploatacji składowiska odpadów niebezpiecznych zatwierdza, w drodze decyzji wojewoda.

Kierownik składowiska powinien posiadać świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami i m.in. obowiązany jest do prowadzenia ewidencji ilości odpadów przyjmowanych na składowisko.

Zarządzający składowiskiem pobiera od posiadacza odpadów zawierających azbest, opłatę za korzystanie ze środowiska, którą odprowadza na rachunek urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów.

Zarządzający składowiskiem posiadającym wydzielone kwatery powinien zapewnić selektywne składowanie odpadów zawierających azbest, w izolacji od innych odpadów, a miejsce składowania powinno być oznakowane i zaznaczone na planie sytuacyjnym składowiska. Odpady powinny być deponowane na składowiskach zlokalizowanych na terenach oddalonych od budynków mieszkalnych i izolowanych pasem zieleni.

Prace związane z deponowaniem odpadów zawierających azbest należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed emisją pyłu azbestowego do powietrza, a podstawowym zadaniem jest niedopuszczenie do rozszczelnienia opakowań odpadów. Opakowania z odpadami należy zdejmować z pojazdu przy użyciu urządzeń dźwigowych i ostrożnie układać w kwaterze składowiska. Niedopuszczalne jest zrzucanie lub wysypywanie odpadów z samochodów. Warstwa zdeponowanych odpadów powinna być zabezpieczona przed uszkodzeniem opakowań przez przykrycie folią lub warstwą gruntu o grubości około 5 cm.

Opakowania z odpadami powinny być układane zgodnie z technologią składowania zatwierdzoną w instrukcji eksploatacji składowiska, uwzględniającą racjonalne wykorzystanie pojemności obiektu.

Niedopuszczalne jest kompaktowanie odpadów zawierających azbest, ani poruszanie się pojazdów mechanicznych po powierzchni składowanych odpadów.

Dla składowisk odpadów zawierających azbest o kodach 17 06 01* i 17 06 05* nie stosuje się Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1588).

Po zakończeniu składowania odpadów zawierających azbest na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia i wypełnieniu gruntem do poziomu terenu, zarządzający składowiskiem powinien złożyć wniosek do właściwego organu w celu uzyskania zgody na zamknięcie składowiska lub jego wydzielonej części.

Zgodę na zamknięcie składowiska odpadów niebezpiecznych wydaje w drodze decyzji wojewoda po przeprowadzeniu kontroli składowiska przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

3.8. Jakie warunki musi spełnić przedsiębiorca, aby rozszerzyć swoją działalność gospodarczą o demontaż i transport wyrobów zawierających azbest.

Przedsiębiorca, który chce zajmować się demontażem i transportem wyrobów zawierających azbest musi posiadać decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami (PGO) udzielone w trybie art. 21a i art. 21b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 138 poz. 809 z późn. zm.) - dalej u.o. oraz zezwolenie na transport odpadów udzielone w trybie art. 28 u.o., przy czym w przypadku transportowania odpadów azbestowych ten rodzaj odpadu musi zostać dopisany do zezwolenia, jeśli przedsiębiorca już posiada zezwolenie, co wymaga zmiany dotychczasowej decyzji w trybie art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.). Prace polegające na demontażu starych pokryć azbestowych wymagają posiadania odpowiedniego wyposażenia technicznego oraz zatrudniania odpowiednio przeszkolonych pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie wyrobów zawierających azbest - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2010 r. Nr 162 poz. 1089). Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest podlegają zgłoszeniu właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.

Decyzję zatwierdzająca program gospodarki odpadami zatwierdza marszałek województwa właściwy dla siedziby lub zamieszkania przedsiębiorcy. Wniosek o wydanie PGO powinien zawierać elementy, o których mowa w art. 21b ust. 1 u.o. Należy go złożyć na 30 dni przed rozpoczęciem działalności powodującej wytwarzanie odpadów lub dniem zmiany tej działalności wpływającej na rodzaj, ilość wytwarzanych odpadów lub sposób gospodarowania nimi. Dla przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych właściwym organem będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Wśród rodzajów odpadów, jakie przedsiębiorca będzie wytwarzał w związku ze świadczeniem usług muszą być wskazane odpady zawierające azbest. Termin obowiązywania decyzji wydaje się na czas nie dłuższy niż 10 lat.

4. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ZAKRESIE USUWANIA AZBESTU.

4.1. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest kontynuacją i aktualizacją celów oraz działań ustalonych w Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski.

Program grupuje zadania przewidziane do realizacji na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym, w pięciu blokach tematycznych:

- 1) zadania legislacyjne;
- 2) działania edukacyjno-informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej, opracowywanie materiałów szkoleniowych, promocja technologii uniecznawiania włókien azbestowych, organizacja krajowych i międzynarodowych szkoleń, seminariów, konferencji kongresów i udział w nich;
- 3) zadania w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, z obiektów użyteczności publicznej, terenów byłych producentów wyrobów azbestowych, oczyszczania terenów nieruchomości, budowy składowisk oraz instalacji do uniecznawiania włókien azbestowych;
- 4) monitoring realizacji *Programu* przy pomocy elektronicznego systemu informacji przestrzennej;

5) działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

Szacuje się, że na terenie kraju nadal użytkowane jest ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest (w latach 2003-2008 usunięto ok. 1 mln ton).

Całkowity koszt realizacji *Programu* w latach 2009-2032 szacowany jest na kwotę ok. 40,4 mld zł, na którą składają się środki własne właścicieli nieruchomości, środki inwestorów, środki z budżetu państwa oraz środki jednostek samorządu terytorialnego.

Koszt realizacji *Programu* oszacowano na podstawie następujących założeń:

- pozostało do usunięcia 14,5 mln ton wyrobów azbestowych, łączny koszt ich demontażu i transportu oraz unieszkodliwienia wytworzonych odpadów zawierających azbest szacuje się na kwotę ok. 40 mld zł,
- koszt budowy 56 składowisk odpadów lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest oszacowano na kwotę ok. 260 mln zł,
- pozostające w dyspozycji Ministra Gospodarki środki finansowe z budżetu państwa, przeznaczone na wspieranie: opracowania planów usuwania wyrobów zawierających azbest, działań edukacyjno-informacyjnych oraz monitoringu *Programu* określa kwota 53,2 mln zł (0,13%),
- środki finansowe jednostek samorządu terytorialnego przewidywane na opracowywanie i aktualizację planów usuwania wyrobów zawierających azbest oraz działania edukacyjno-informacyjne szacuje się na kwotę ok. 40 mln zł (0,10%).

Zadania dla samorządów gminnych i powiatowych określone zostały w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”. Na poziomie lokalnym zadania realizują samorządy gminne i powiatowe, poprzez:

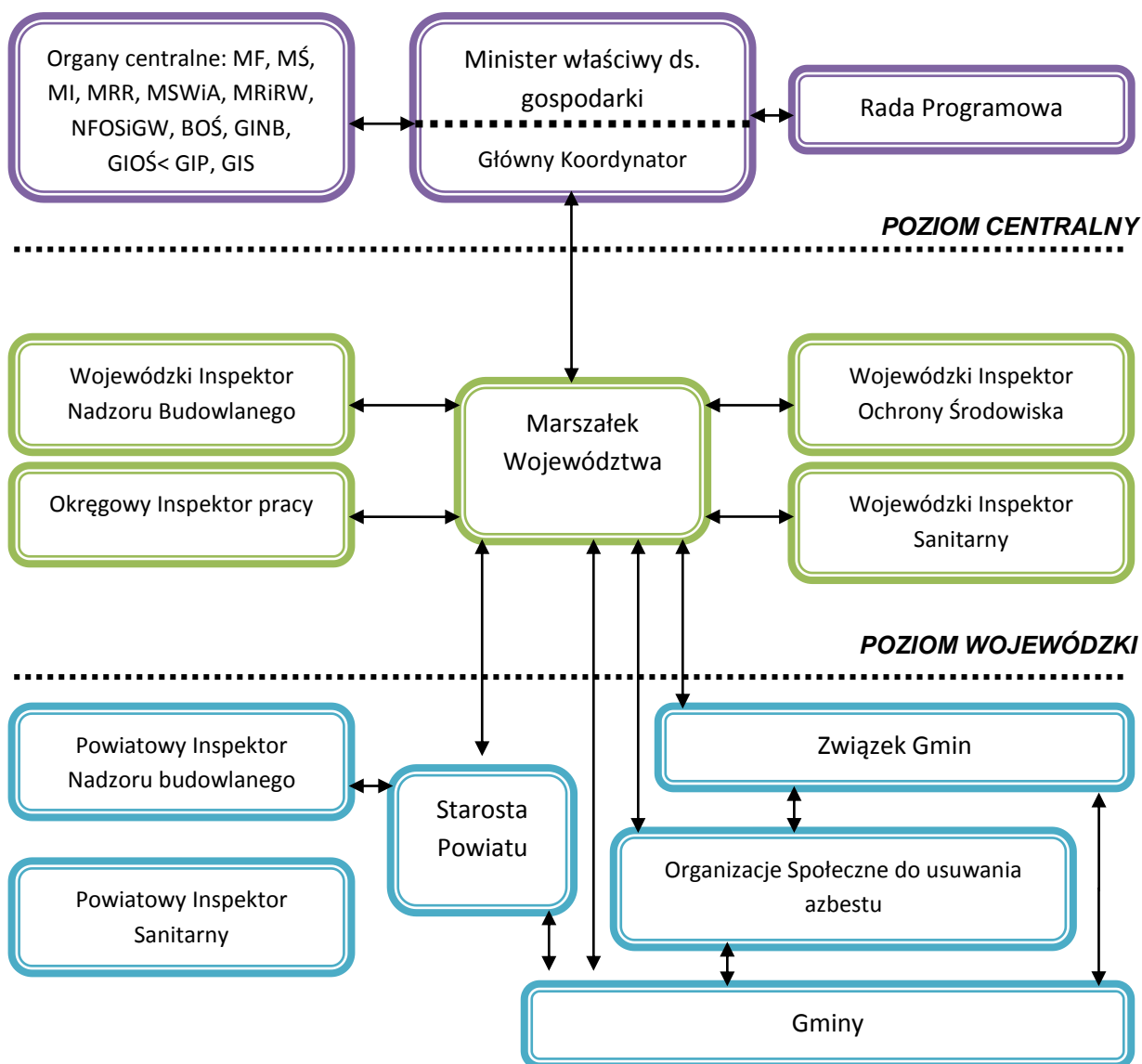
Samorząd gminny:

1. gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl;
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;

3. organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm;
4. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie;
5. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
6. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;
7. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
8. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu;
9. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Samorząd powiatowy:

1. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;
2. współpraca z gminami oraz marszałkiem województwa w zakresie opracowywania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie weryfikacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;
3. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie;
4. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
5. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
6. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu;
7. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

POZIOM LOKALNY

Podstawą do opracowania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w pierwszej kolejności jest dokonanie rozpoznania stopnia zużycia tych wyrobów zabudowanych na konkretnych obiektach. Uzyskane dane powinny być gromadzone przez samorząd gminy, a następnie przekazywane do samorządu powiatowego celem opracowania „Programu.” stanowiącego integralną część z programem wojewódzkim.

Tak więc niezbędnym jest rozpowszechnienie wśród społeczności lokalnej informacji o skutkach dla zdrowia i środowiska powodowanych przez azbest i wyroby zawierające azbest, zorganizowanie fachowej pomocy wszystkim właścicielom obiektów przez samorządy powiatów i gmin przy wypełnianiu arkuszy ocen ujętych w rozporządzeniu.

4.2. „Program usuwania azbestu z terenu województwa wielkopolskiego”(2008)

Program usuwania azbestu z terenu województwa wielkopolskiego powstał w 2008 r. Zawarto w nim informacje na temat szacowanych ilości azbestu na terenie województwa wielkopolskiego, które wskazują iż na jego terenie znajduje się ok. 869 206 Mg wyrobów zawierających azbest.

Największe ilości wyrobów zawierających azbest, zabudowanych w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej oraz inwentarskich, występują w powiatach: poznańskim (91 387 Mg), ostrowskim (44 887 Mg), kaliskim (41 571 Mg) i konińskim (39 145 Mg).

Wartości te oszacowano metodą wskaźnikową.

Ilość wyrobów zawierających azbest województwie wielkopolskim w układzie powiatowym przedstawia rys. nr . 5

Działania związane z realizacją i wprowadzeniem Programu na obszarze województwa wielkopolskiego przewidują działania polegające na :

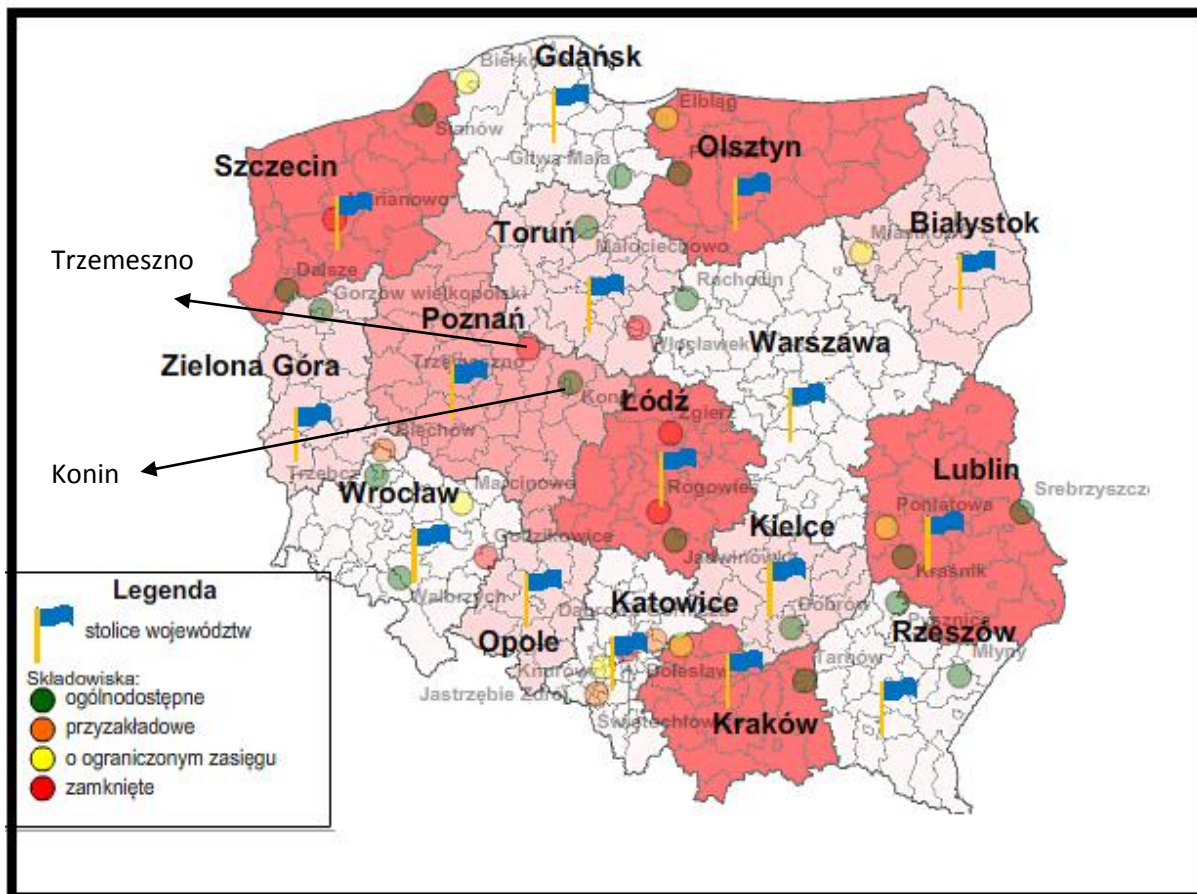
- ✓ współpracy i koordynacji działań w zakresie wymiany informacji o odpadach, w tym na informowaniu o bieżących postępach w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych,
- ✓ współpracy w zakresie prowadzenie akcji edukacyjnych,
- ✓ informowaniu o technicznych, finansowych i prawnych możliwościach usuwania wyrobów zawierających azbest.

Obecnie w województwie wielkopolskim odpady azbestowe przyjmowane na następujących składowiskach:

- składowisko odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne Pasieka gm. Trzemeszno, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "IZOPOL"S.A. Trzemeszno ul. Gnieźnieńska 4
- składowisko odpadów niebezpiecznych w Koninie ul. Sulańska 11

Rozmieszczenie tych składowisk przedstawia rysunek poniżej.

Rys.4. Składowiska azbestu w Polsce

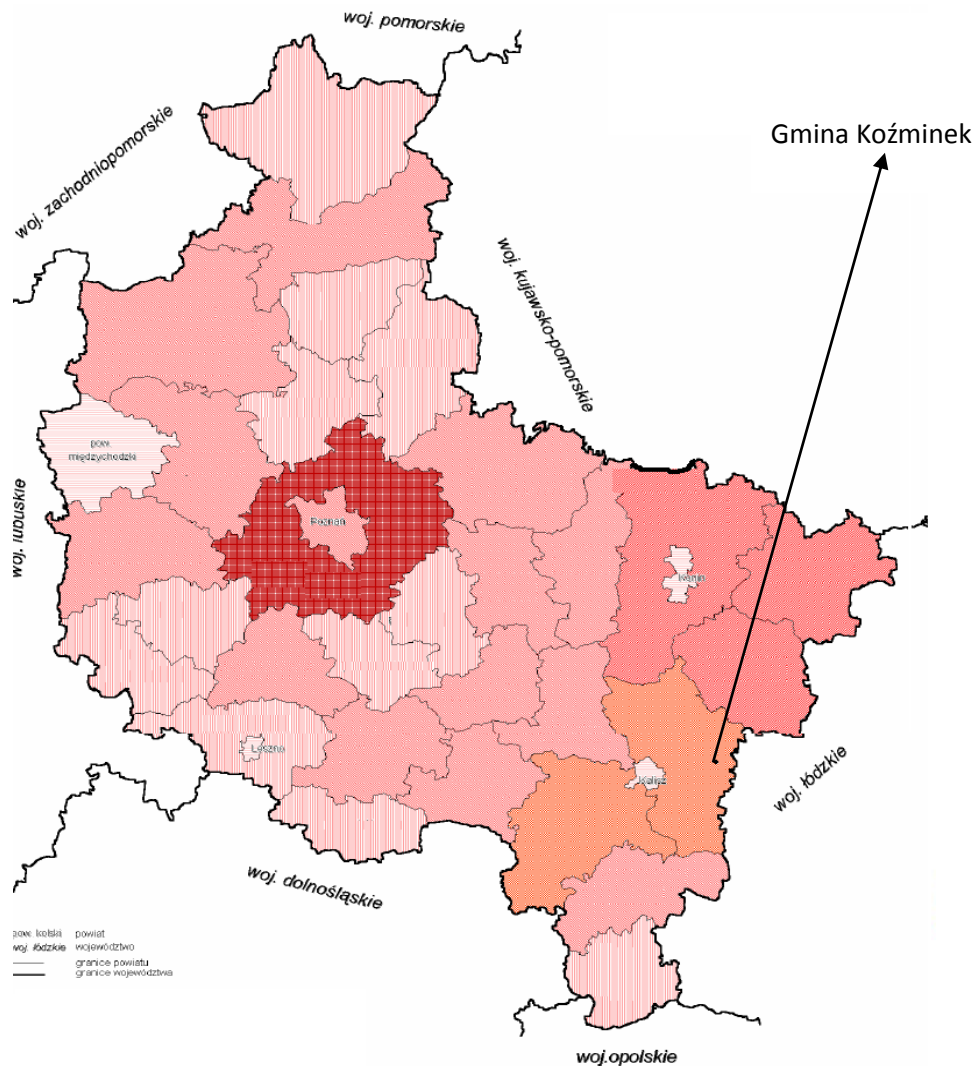

Źródło: www.bazaazbestowa.pl

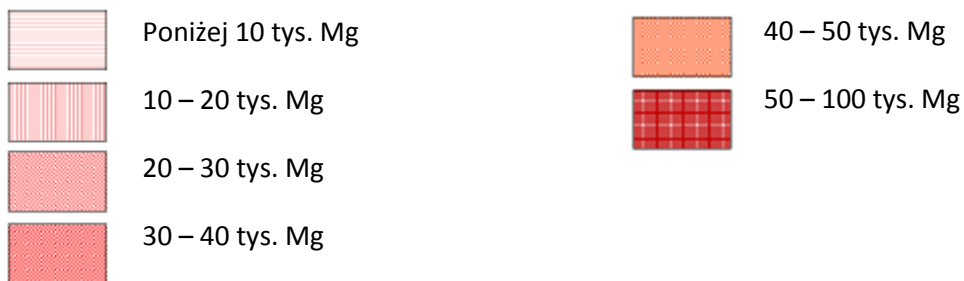
W/w Program przewidywał iż do 2012 zostanie unieszkodliwione 163 186 Mg wyrobów zawierających azbest. Brak informacji zaplanowane na ten okres ilości zostały unieszkodliwione, wg danych ze Sprawozdań z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego za lata od 2007 - 2010 do dnia 30 grudnia 2010 r. w województwie wielkopolskim unieszkodliwiono niecałe 16 000 Mg odpadów zawierających azbest co stanowi niecałe 10 % zaplanowanych wartości.

W latach 2013- 2032 – program przewiduje unieszkodliwienie 652 740 Mg azbestu.

Rys. 5. Ilość wyrobów zawierających azbest województwie wielkopolskim w układzie powiatowym (Mg)

Ilość wyrobów zawierających azbest:

Źródło: „Program usuwania azbestu z terenu województwa wielkopolskiego”(2008)

4.3. „ Powiatowy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu kaliskiego ”

Powiatowy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu kaliskiego powstał w 2007 r. W Programie zawarto następujące dane o ilości wyrobów azbestowych na terenie powiatu uzyskane na podstawie częściowej inwentaryzacji poszczególnych gmin, zebrane dane przedstawia tabela poniżej.

Tab.2. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych gminach Powiatu Kaliskiego

Gmina	Szacowana ilość odpadów [Mg]
Blizanów	4 539,71
Brzeziny	4 005,65
Ceków Kolonia	2 529,00
Godziesze Wielkie	5 135,79
Koźminek	1 652,82
Lisków 3	2 292,54
Mycielin	3 329,92
Opatówek	293,00
Stawiszyn	2 112,00
Szczytniki	Brak danych
Żelazków	2 059,20

W czerwcu 2012 r. zarząd powiatu kaliskiego przyjął *Regulamin wykonywania i finansowania przedsięwzięcia usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest na terenie Powiatu Kaliskiego w roku 2012*, zgodnie z którym osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorcy, jednostki sektora publicznych, gminnych lub powiatowych oraz samorządowych osób prawnych mogą się starać o 100 % dofinansowanie na usunięcie wyrobów zawierających azbest . Środki na ten cel będą pochodzić z budżetu powiatu kaliskiego oraz z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki Wodnej w Poznaniu

i środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej .

4.4. Wspólny Plan Gospodarki Odpadami dla gmin – członków Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”- aktualizacja na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020

Wyżej wymieniony program przewiduje następujące działania w celu wyeliminowania niebezpieczeństwa ze strony wyrobów zawierających azbest.

- informowanie społeczeństwa dotycząca zagrożenia zdrowia ludzi przy samodzielnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- współpraca powiatowych służb ochrony środowiska ze służbami nadzoru budowlanego w zakresie inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- zapewnienie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest przez fundusze ochrony środowiska,
- monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie wśród indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem wyrobów budowlanych zawierających azbest,
- modernizacja i/lub budowa składowisk (kwater) na odpady azbestowe oraz stosowanie innych, dozwolonych metod zagospodarowania odpadów zawierających azbest,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do usuwania wyrobów budowlanych zawierających azbest.

5. GOSPODAROWANIE WYROBAMI I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST NA TERENIE GMINY KOŹMINEK.

5.1. Wyroby zawierające azbest na terenie gminy Koźminek – rodzaj i ilość – prognoza.

W czerwcu 2012 r. na zlecenie Wójta Gminy Koźminek przeprowadzono inwentaryzację azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Koźminek. Narzędziem użytym do procesu inwentaryzacji było przeprowadzenie spisu z natury skierowanego do właścicieli budynków na terenie gminy Koźminek. Spis z natury posłużył do określenia ilości, rodzaju

i miejsca występowania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacja została przeprowadzona z podaniem nr działek i obrębów ewidencyjnych.

Urząd Gminy w Koźminku posiadał informacje na temat wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy zebrane od mieszkańców poprzez ankietyzację w latach ubiegłych. Jednakże są to dane szacunkowe i nieaktualne. Dzięki dofinansowaniu otrzymanym od Ministerstwa Gospodarki możliwe było przeprowadzenie dokładnej inwentaryzacji, zaktualizowanie zebranych już informacji. Przeprowadzona inwentaryzacja wskazała, iż na terenie gminy Koźminek znajduje się 150 732 m² wyrobów zawierających azbest co stanowi około 1 658,05 Mg tego odpadu.

Informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska – stan na czerwiec 2012 r. stanowi załącznik nr 9 do niniejszego Programu.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji (na podstawie spisu z natury) stwierdzono, iż na terenie gminy Koźminek występują wyroby zawierające azbest w postaci:

- płyt falistych oraz płaskich cementowo - azbestowych występujących na pokryciach dachowych, elewacjach budynków mieszkalnych oraz budynków zabudowy gospodarczej – 646 lokalizacji;

Do obliczeń prognozy ilości wyrobów zawierających azbest w poszczególnych obrębach przyjęto wskaźniki obliczone na podstawie danych liczbowych powierzchni występowania azbestu zebranych na terenie gminy Koźminek. Wskaźniki te wyrażają ilość odpadów azbestowych (w m² i Mg) przyjmując przelicznik, iż 1 m² powierzchni zawierającej azbest jest równy 11,0 kg azbestu.

Dokonano szacunkowych obliczeń ilości odpadów zawierających azbest przypadającą na 1 mieszkańca w gminie Koźminek w oparciu o dane dotyczące liczby mieszkańców, podane przez Urząd Gminy oraz powierzchni wykorzystania tego odpadu niebezpiecznego, znanego z przeprowadzonego spisu z natury u mieszkańców miasta. Obliczenia ilości odpadów zawierających azbest stosowanych na terenie gminy Koźminek, według powyższych założeń przedstawiono w tabeli 5 poniżej.

Tab. 5. Oszacowanie ilości odpadu azbestowego w kg z uwzględnieniem sołectw gminy Koźminek.

Sołectwa	pozostałe do unieszkodliwienia ilość azbestu [kg]		
	razem	os. fizyczne	os. prawne
Bogdanów	90 090	90 090	0
Chodybki	108 911	108 911	0
Dąbrowa	90 255	90 255	0
Dębsko	43 868	43 868	0
Dębsko-Ostoja	29 359	29 359	0
Dębsko-Ośrodek	24 662	24 662	0
Emilianów	28 325	28 325	0
Gać Kaliska	84 634	84 634	0
Józefina	76 505	76 505	0
Koźminek	185 130	185 130	0
Krzyżówki	26 895	26 895	0
Ksawerów	53 350	53 350	0
Marianów	25 410	25 410	0
Młynisko	22 440	22 440	0
Moskurnia	60 170	60 170	0
Nowy Karolew	38 830	38 830	0
Nowy Nakwasin	184 019	180 939	3 080
Osuchów	44 770	44 770	0
Osuchów-Parcela	31 020	31 020	0
Oszczeklin	43 560	43 560	0
Pietrzyków	46 970	46 970	0
Pośrednik	4 840	4 840	0
Rogal	27 610	27 610	0
Słowiki	40 436	40 436	0
Smółki	48 565	48 565	0
Stary Karolew	41 800	41 800	0
Stary Nakwasin	65 120	65 120	0
Tymianek	24 156	24 156	0
Złotniki	59 488	59 488	0
Zosina	6 864	6 864	0
suma	1 658 052	1 654 972	3 080

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji.

W oparciu o powyższe zestawienie oraz biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców w gminie Koźminek (7598 – dane z Urzędu Gminy Koźminek stan na 31.12. 2011 r.) - stwierdza się, iż na jednego mieszkańca gminy Koźminek przypada 19,84 m² odpadów zawierających azbest.

W wyniku przeprowadzonego spisu z natury dotyczącego inwentaryzacji azbestu stwierdzono:

Tab. 6. Oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek

Lp.	WŁASNOŚĆ	Ilość kg	Ilość m ²
1.	osoby fizyczne	1 654 972	150 452
2.	osoby prawne	3 080	280
SUMA		1 658 052	150 732

Źródło: Opracowanie własne.

Ilość wyrobów zawierających azbest na obszarze gminy Koźminek można oszacować na około **1 658,05 Mg** tego odpadu.

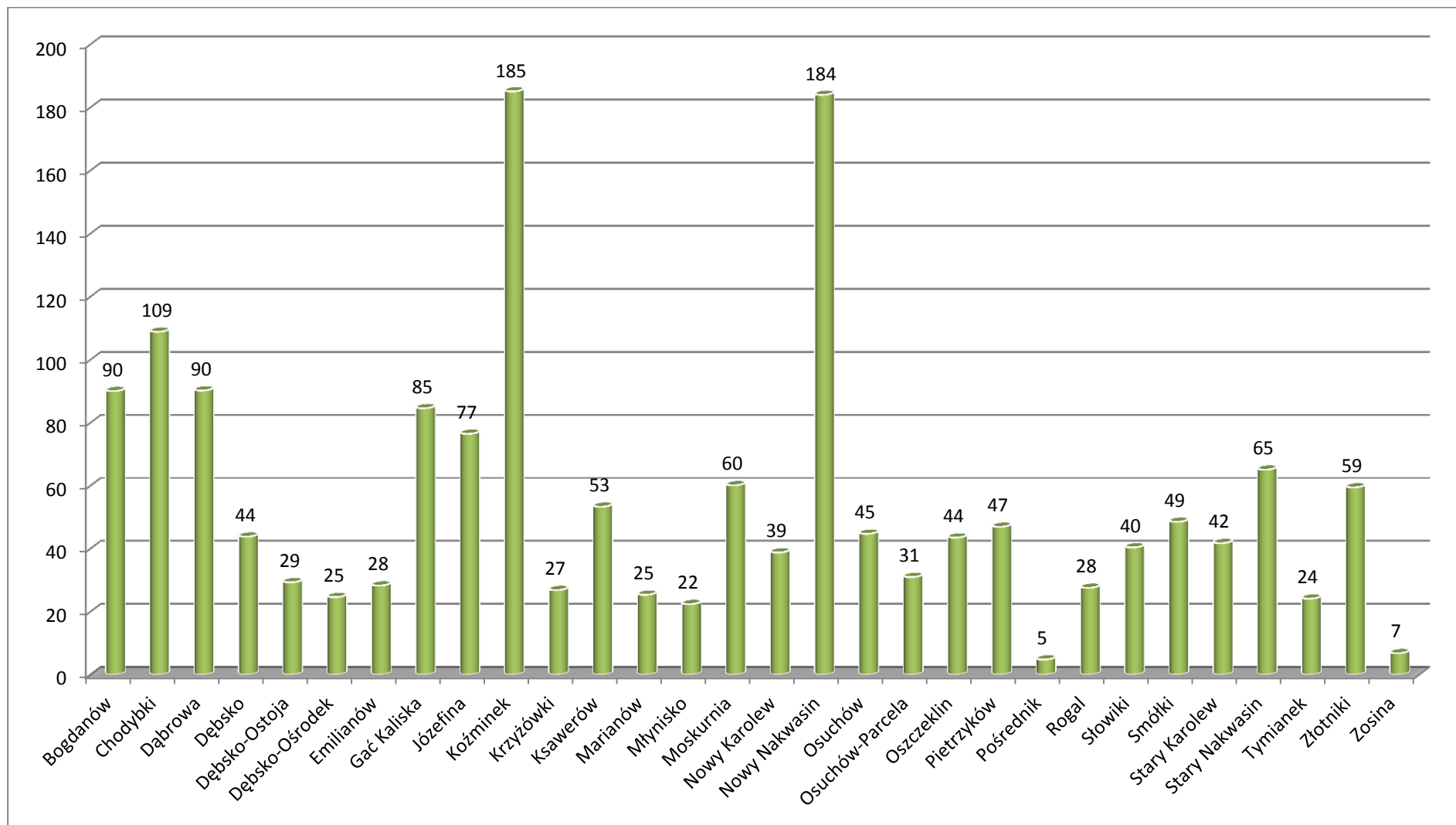
Z danych zestawionych powyżej wynika, iż największa ilość wyrobów zawierających azbest zewidencjonowana została na terenie posesji należących do osób fizycznych, jest to największa powierzchnia (150 452 m² na 150 732 m² łącznej powierzchni), a także największa ilość pod względem wagowym 1 654,97 Mg na 1 658,05 Mg łącznie. Osoby prawne tak samo jak osoby fizyczne zostały zinwentaryzowane na podstawie spisu z natury. Zinwentaryzowana osoba prawna to budynek szkoły.

Analizując rodzaje wyrobów zawierających azbest stwierdza się, iż większość pokryć dachowych wyrobów zawierających azbest to płyty faliste, natomiast płyty azbestowe płaskie stanowią niewielki procent.

Podczas inwentaryzacji zewidencjonowano również takie posesje na których zlokalizowane były wyroby w postaci płyt cementowo – azbestowych zarówno falistych jak i płaskich.

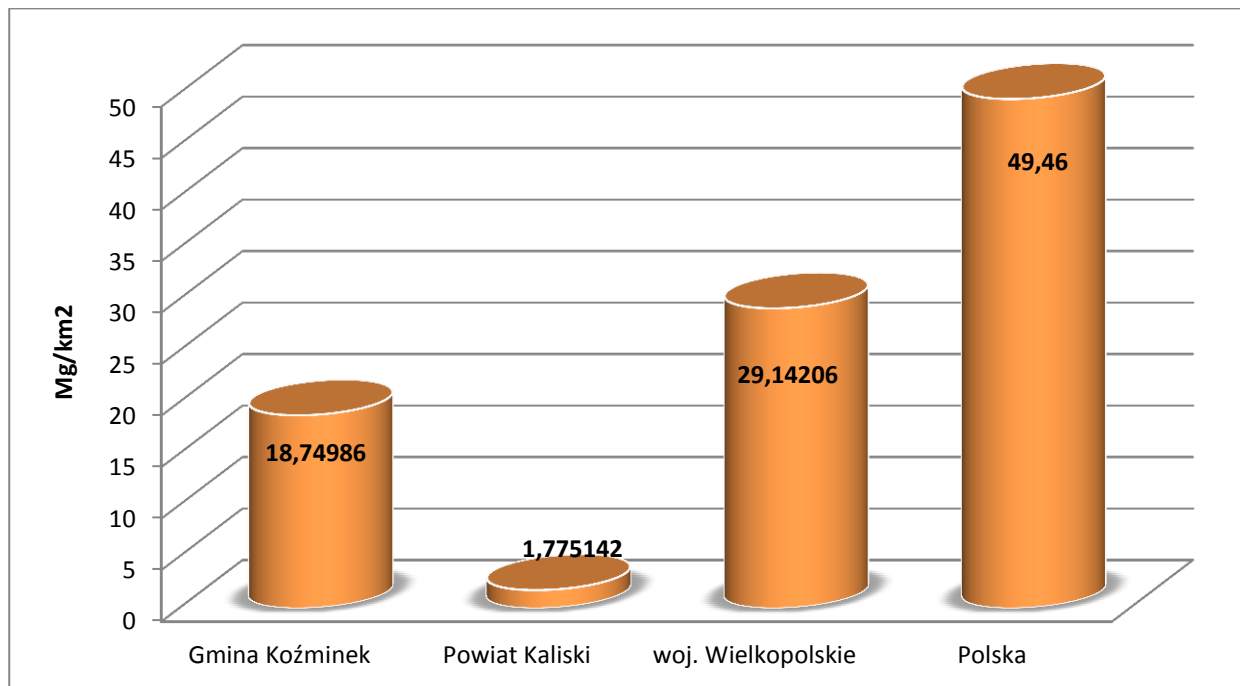
Stan techniczny wyrobów zawierających azbest zabudowanych w posesjach i obiektach gospodarczych będących własnością osób fizycznych i prawnych oszacowano na podstawie wizji lokalnej i oględzin obiektów. Z oceny tej wynika, że są to w większości wyroby starsze niż 20 lat, w części bez powłok zabezpieczających.

Rys. 4. Wykres przedstawiający oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest w poszczególnych sołectwach gminy Koźminek w Mg

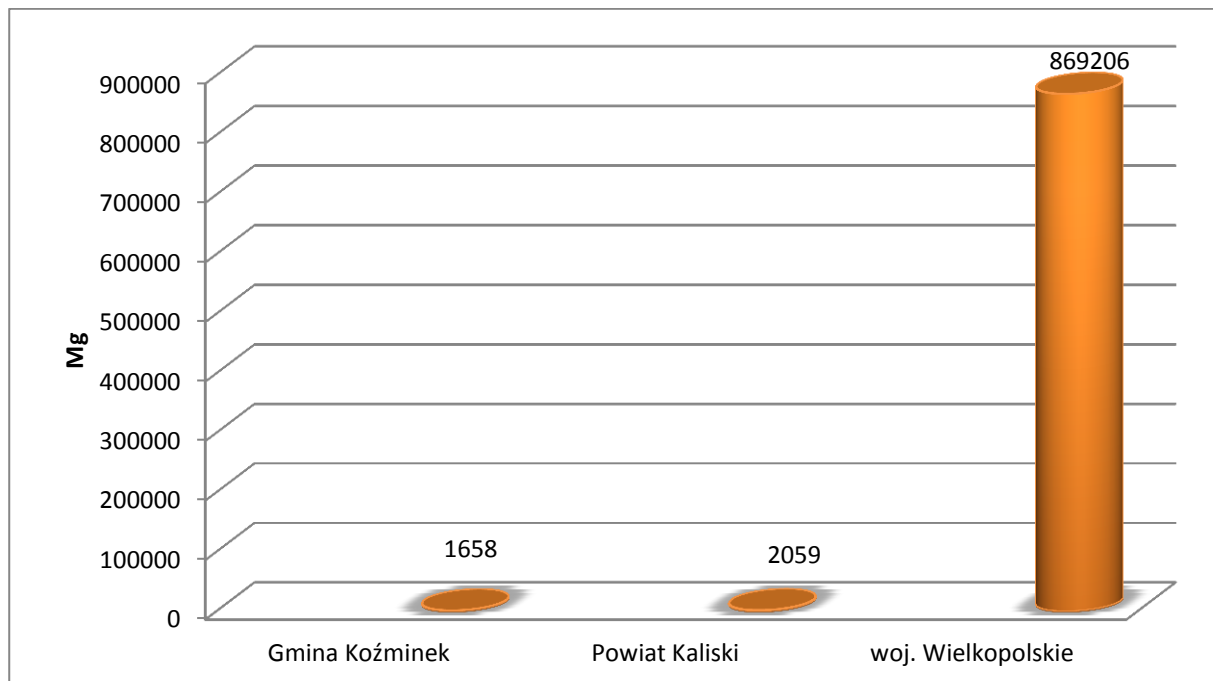
Źródło: Opracowanie własne.

Rys. 5. Wykres przedstawiający ilość wyrobów zawierających azbest w Mg przypadająca na km² powierzchni Gminy Koźminek bez uwzględnienia rur wodociągowo-kanalizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

Rys.6. Wykres przedstawiający ilość wyrobów zawierających azbest w Mg

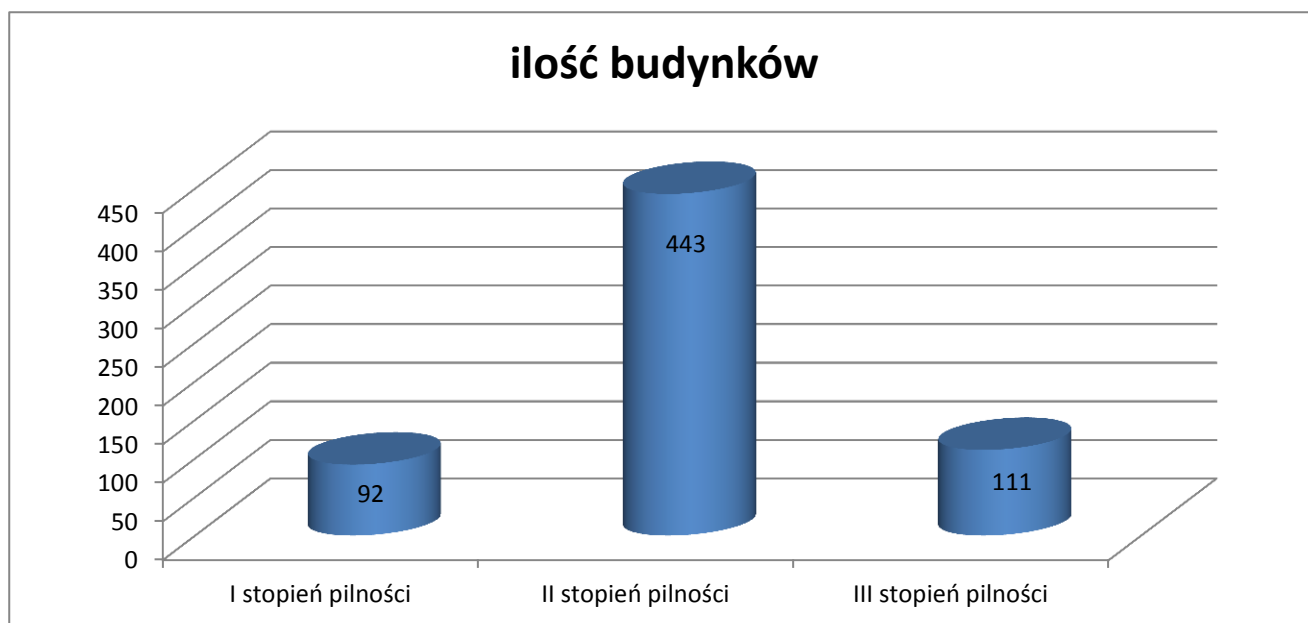

Źródło: Opracowanie własne.

Tab.7. Ocena stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Koźminek

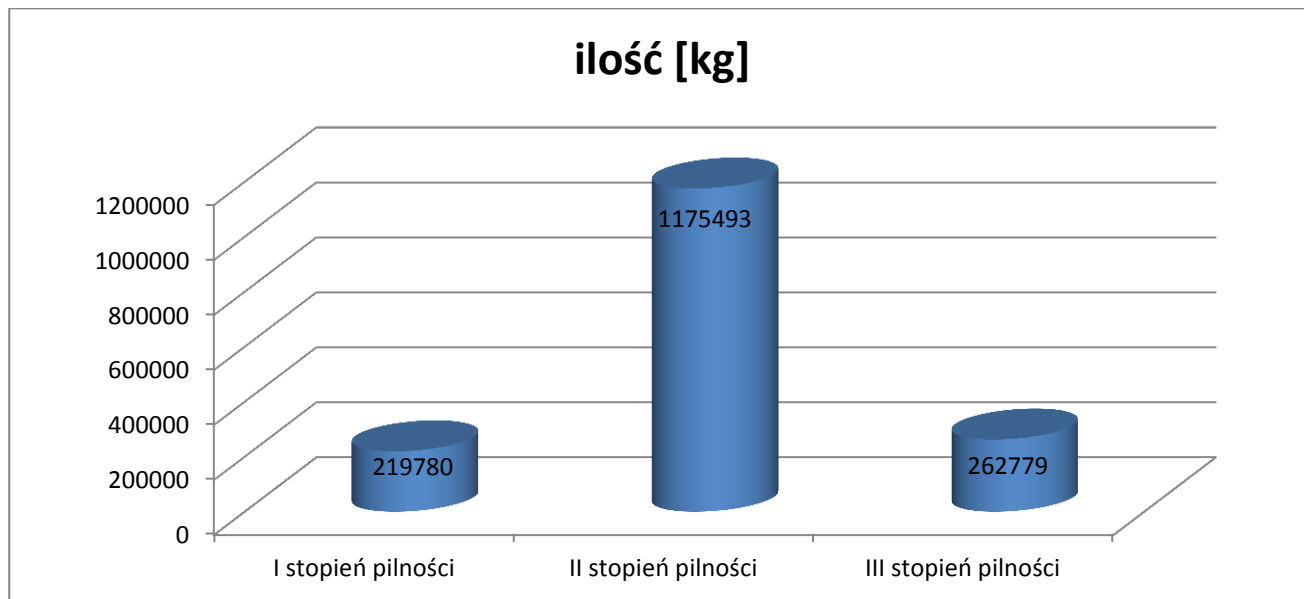
Stopień pilności	Ilość obiektów [szt.]	Powierzchnia materiałów [m ²]	Ilość materiałów [kg]
I stopień pilności	92	19 980	219780
II stopień pilności	443	106 863,00	1175493
III stopień pilności	111	23889	262779
SUMA	646	150 732	1658052

Rys.7. Ewidencja ilościowa stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek

Źródło: Opracowanie własne.

Rys.8. Ewidencja wagowa stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych, zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek.

Źródło: Opracowanie własne.

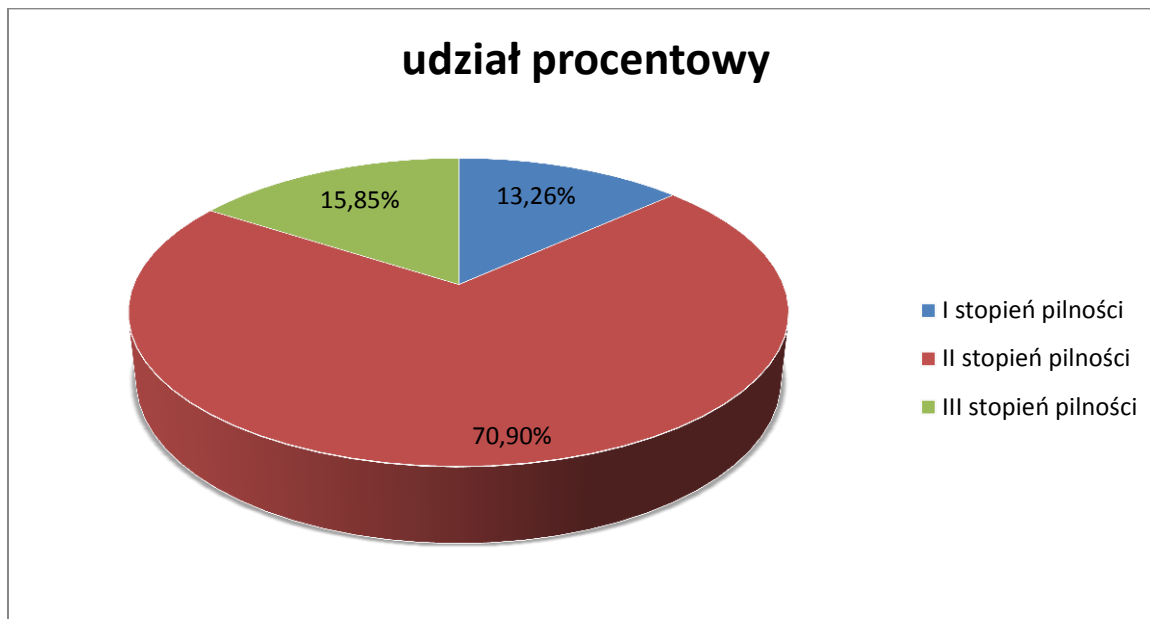
Z zestawień zamieszczonych powyżej wynika, że najwięcej bo 70,90% wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek należy do II stopnia pilności, natomiast 15,85% wyrobów to stopień III oraz 13,26% wyrobów zakwalifikowano do I stopnia pilności.

Oznacza to iż:

- 13,26 % wyrobów (około 219,78 Mg) należy usunąć w trybie natychmiastowym,
- 70,90% wyrobów (około 1 175,50 Mg) nadaje się do użytkowania i wymaga ponownej oceny po roku (tj. w 2013 roku),
- 15,85 % wyrobów (około 262,78 Mg) wymaga ponownej oceny za pięć lat.

Wyniki oceny stanu technicznego wszystkich obiektów w aspekcie wykorzystania wyrobów azbestowych, zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek zobrazowano na rysunku poniżej.

Rys. 9. Procentowy udział stopnia pilności usuwania wszystkich wyrobów zawierających azbest z obiektów, zlokalizowanych na terenie Gminy Koźminek.

Źródło: Opracowanie własne.

Z przeprowadzonej oceny stanu technicznej wszystkich wyrobów zawierających azbest (będących własnością osób fizycznych jak i osób prawnych) zlokalizowanych na terenie gminy Koźminek wynika, że:

- pilnego usunięcia przedmiotowych wyrobów wymagają 92 obiekty (I stopień pilności) – łączna powierzchnia płyt azbestowo – cementowych do usunięcia 19 980 m² (tj. około 219,78 Mg),
- oceny w 2013 roku wymaga 443 obiektów (II stopień pilności) – łączna powierzchnia płyt azbestowo – cementowych do oceny po roku 106 863,00 m² (tj. 1 175,50 Mg),
- oceny za pięć lat wymaga 111 obiektów (III stopień pilności) – łączna powierzchnia płyt azbestowo – cementowych do oceny po 5 latach – 23 889 m² (tj. 262,78 Mg).

5.2. Kierunki i możliwości utylizacji odpadów zawierających azbest w Gminie Koźminek.

Nie przewiduje się wzrostu ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Koźminek z uwagi na obecny całkowity zakaz ich stosowania oraz możliwości skorzystania z dotacji na usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Według orientacyjnych informacji od mieszkańców gminy podczas przeprowadzonej inwentaryzacji można stwierdzić, że znikoma część wyrobów zawierających azbest została już usunięta w ubiegłych latach.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U z 2001r., Nr 112, poz. 1206) zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:

- 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04*-odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo - azbestowych,
- 15 01 11* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* -zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest,

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych.

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, które wyróżniono na podstawie:

- ilości azbestu,
- stosowanego spoiwa,
- gęstości objętościowej wyrobu.

Klasa I obejmuje wyroby o gęstości objętościowej mniejszej od 1000 kg/m³ definiowane jako „miękkie”, zawierające powyżej 20% (do 100%) azbestu. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowanymi w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu, stosowane przez pracowników w celach ochronnych (np. koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe m.in. w sprzęcie AGD, płytki podłogowe PCW, materiały i wykładziny cierne).

Klasa II obejmuje wyroby o gęstości objętościowej powyżej 1000 kg/m³ definiowane jako „twarde”, zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia (np. pęknięcia) ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Natomiast niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów (cięcie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych. Z zaliczanych do tej klasy wyrobów najbardziej w Polsce rozpowszechnione są płyty azbestowo-cementowe faliste oraz płyty azbestowo-cementowe „karo” stosowane jako pokrycia dachowe, szczególnie na terenach wiejskich, oraz płyty płaskie, wykorzystywane jako elewacje w budownictwie wielokondygnacyjnym na osiedlach miejskich. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo - cementowe, z których należy wymienić przede wszystkim rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz w budownictwie jako przewody kominowe i zsypy.

Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich bezpieczne składowanie. Poniżej zestawiono składowiska w województwie wielkopolskim przyjmujące odpady zawierające azbest:

- ✓ Ogólnodostępne Składowisko Odpadów Niebezpiecznych, gmina Konin zarządzane przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. Całkowita pojemność składowiska wynosi 125 000 m³, z czego wolna pojemność jest równa 82 500 m³.

Na terenie gminy Koźminek nie ma składowiska, które mogłoby przyjmować odpady zawierające azbest.

Wyroby zawierające azbest mogą być demontowane lub zabezpieczane na krótki okres czasu. Zabezpieczanie polega na pokryciu powierzchni wyrobu zawierającego azbest specjalnymi preparatami. Zabezpieczać można jedynie wyroby będące w dobrym stanie technicznym, co wynika z obowiązujących przepisów. Dzięki takim działaniom włókna azbestu zostają trwale związane i oklejone, co ogranicza ich przedostawanie się do środowiska.

Konieczność przeprowadzenia prac demontażowych istnieje w przypadku, gdy płyty elewacyjne są uszkodzone lub zniszczone lub też zostały zamontowane na podłożu drewnianym.

5.3. Strategia w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Ramową strategię Programu przedstawiono mając na względzie cele i dwie grupy zadań, (w tym organizacyjnych i inwestycyjnych).

Zadania pozainwestycyjne zmiierają do:

- rzetelnego i kompletnego rozpoznania ilości i stanu wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie poszczególnych sołectw gminy Koźminek,
- opracowanie harmonogramu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych wraz z zaleceniami i wytycznymi dla sołectw, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest,
- zintensyfikowania kontroli tzw. "dzikich wysypisk odpadów" gdzie znajdują się także odpady azbestowe,
- organizacji kampanii informacyjnej o szkodliwości azbestu i bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- weryfikacji skali problemu obecności materiałów zawierających azbest na obszarze gminy Koźminek w oparciu o program powiatowy i wojewódzki,
- usprawnienia monitoringu bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest i składowania odpadów azbestowych,
- wdrożenia monitoringu realizacji gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych,
- intensyfikacji procesu poszukiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,

Zadania inwestycyjne zmiierają do:

- zwiększenia ilości usuwanych wyrobów zawierających azbest, wyeliminowania negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy Koźminek spowodowanych azbestem,
- likwidacji negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne.

5.4. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Koźminek na lata 2012 – 2032”.

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z zapisami krajowego programu, powinien być zakończony 31 grudnia 2032 roku. Wynika to z bardzo dużej ilości tych wyrobów oraz wysokości potrzebnych środków finansowych. Zatem tak długotrwałe zadanie (licząc od 2012 roku ok. 20 lat) wymaga zdefiniowania ramowej strategii w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Ze względu na fakt, że azbest spożyty w wodzie nie jest szkodliwy dla zdrowia człowieka, przyjęto że niniejszy Program nie będzie dotyczył rur azbestowo-cementowych występujących w instalacjach ziemnych. Zastępowanie tych rur wyrobami bezazbestowymi następować będzie sukcesywnie w ramach np. modernizacji sieci wodociągowej oraz zgodnie z wymogami stanu prawnego.

Dla potrzeb niniejszego programu, w ślad za programem krajowym, przyjęto podzielenie okresu do 2032 roku na 4 podokresy, tj.

- okres I: lata 2012 - 2016
- okres II: lata 2017 - 2021
- okres III: lata 2022 - 2026
- okres IV: lata 2027 - 2032

Pomimo, że okresy obejmują 4 - 5 letni przedział, sądzimy, że taki podział zapewnia zgodność z programem krajowym i ułatwi ocenę realizacji programu gminnego w kontekście porównań z programem: powiatowym, wojewódzkim i krajowym, który został ujęty w „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego”.

Harmonogram realizacji zadań został sporządzony po analizie stanu gospodarki odpadami azbestowymi, które to opisy stanów zostały opracowane na podstawie przeprowadzonego spisu z natury u mieszkańców gminy Koźminek, w oparciu o obowiązujące przepisy i akty prawne oraz uzupełniony został o zadania wynikające z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032 ”.

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. Ważnym aspektem w podejściu do sposobu rozwiązania problemu usuwania azbestu w gminie jest fakt, iż stosowane w przeszłości w budownictwie

i innych dziedzinach gospodarki wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia, dopóki materiały te nie są uszkodzone. Zagrożeniem może być ich niewłaściwe usuwanie, bowiem w czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania. W tym kontekście usuwanie pokryć dachowych, elewacyjnych i innych materiałów budowlanych zawierających azbest będzie procesem długotrwałym i w każdym przypadku należy oceniać celowość podejmowania ich demontażu z punktu widzenia ochrony zdrowia i zagrożenia ekologicznego. Proces ten powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Jednocześnie po przeanalizowaniu ankiet przekazanych przez poszczególne sołectwa gminy, dotyczących stanu rozpoznania wyrobów zawierających azbest, stwierdza się bardzo niską znajomość obowiązujących przepisów przez właścicieli i administratorów obiektów budowlanych. Stąd też w niewielkim stopniu została wykonana ocena stanu obiektów budowlanych z elementami zawierającymi wyroby azbestowe, co powinno być wykonane zgodnie z przytoczonym wcześniej rozporządzeniem.

Ze względu na niską znajomość problematyki azbestu wśród mieszkańców gminy Koźminek w niniejszym Programie zakłada się, iż poprzez odpowiednie działania informacyjno – edukacyjne należy doprowadzić do zapobiegania sytuacjom, w których dochodzi do usuwania wyrobów zawierających azbest na „własną rękę” przez właścicieli obiektów bez żadnego zabezpieczenia i wywożenia ich na dzikie wysypiska. Z uwagi na wysoki koszt usuwania i unieszkodliwiania odpadów azbestowych istotne jest także zachęcenie do prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest poprzez dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ich usuwaniem, podejmowanych przez osoby fizyczne, ze środków publicznych oraz zewnętrznych środków pomocowych.

Poniżej w tabeli zestawiono konieczne do realizacji zadania związane z likwidacją odpadów zawierających azbest na terenie gminy oraz zaproponowano okresy ich wykonania (harmonogram). Równocześnie w tabeli tej określono rolę Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Tab. 8. Harmonogram działań zmierzający do usunięcia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek na lata 2012 – 2032.

Lp.	Działanie	Termin realizacji
1.	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest: - przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu i o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, - przygotowanie stałej informacji, na stronach internetowych, poświęconej tematyce azbestu, - okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące tematyki	przez cały okres realizacji programu

	-przeprowadzenie kampanii „Szukamy rady na odpady azbestowe”		
2.	Aktualizacja bazy danych dotyczącej podmiotów i ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek	przez cały okres realizacji programu	
3.	Rozeznanie możliwości pozyskania środków finansowych na demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.	2012 – 2032	
4.	Opracowanie regulaminu dofinansowania do usuwania wyrobów zawierających azbest.	2012 – 2013	
5.	Opracowanie mapy zagrożeń działania azbestu.	do 2016	
6.	Demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, usunięcie wyrobów azbestowych z obiektów użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy Koźminek.	Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem kolejności złożenia	2012 - 2032
		Pozyskiwanie funduszy na realizację Programu	2012 - 2032
		Ogłaszanie przetargów na przewoźnika i wyłonienie wykonawcy zadania, zawieranie kontraktów	2012 - 2032
		Odbiór, transport, unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	2012 - 2032
7.	Monitorowanie: demontażu, transportu i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Koźminek	co 4 lata	
8.	Przedstawienie Radzie Miasta sprawozdania z przebiegu realizacji Programu.	co 2 lata	

Źródło: Opracowanie własne.

5.5. Oszacowanie kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Koźminek.

Na ogólne koszty likwidacji azbestu składają się różne elementy, wynikające z poszczególnych etapów działań, jakie należy wykonać dla bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawnymi rozwiązania problemu. Do takich etapów należą:

- fizyczny demontaż rozbiórka obiektów (lub ich części), w których występują materiały zawierające azbest,
- magazynowanie powstałych odpadów w miejscu demontażu lub w punkcie zbiorczym ustalonym na czas prac w rejonie ich prowadzenia,
- transport stosownie zabezpieczonych odpadów przez odpowiednio przystosowane pojazdy posiadające atest ADR. Transport odbywa się na trasie

miejsca wytworzenia – miejsca magazynowania – miejsca ostatecznej utylizacji (składowania),

- składowanie odpadów niebezpiecznych – unieszkodliwianie.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem. Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, polegającego na demontażu, transporcie oraz składowaniu wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek przyjęto według danych z 2012 roku, koszt 1 m² na 42 zł brutto.

Koszt ten został uwzględniony w Programie po przeprowadzeniu analizy rynku firm i przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim zajmujących się usuwaniem, unieszkodliwianiem, transportem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Koszty zabezpieczania wyrobów (malowania) są porównywalne z ich usuwaniem.

Szacunkowe koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z obiektów będących własnością osób fizycznych i prawnych, według stopnia pilności:

- ❖ I stopień – wymagane bezzwłoczne usunięcie: $19\,980\text{m}^2 \times 42\ \text{zł/m}^2 = \mathbf{839\,160\ \text{zł}}$
- ❖ II stopień – ponowna ocena po roku: $106\,863\text{m}^2 \times 42\ \text{zł/m}^2 = \mathbf{4\,488\,246\ \text{zł}}$
- ❖ III stopień – ponowna ocena w terminie do 5 lat: $23\,889\text{m}^2 \times 42\ \text{zł/m}^2 = \mathbf{1\,003\,338\ \text{zł}}$

Całkowity koszt usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek oszacowany jest na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji (spis z natury) i stanowi kwotę ok. **6 330 744 zł** brutto.

Powyższe kwoty są jedynie wstępnym szacunkiem. Kwoty te nie uwzględniają dodatkowych kosztów, jakie musi ponieść właściciel posesji w związku z usuwaniem azbestu (nowe pokrycie dachowe, nowa elewacja – zakup materiałów, robocizna).

Te, stosunkowo wysokie ceny wynikają z warunków, jakie musi spełniać przedsiębiorca usuwający azbest oraz nakładów z tym związanych. Składają się na nie koszty związane m.in. z uzyskaniem odpowiednich decyzji, specjalistycznym szkoleniem pracowników, przygotowaniem i zabezpieczeniem miejsca pracy, środkami ochrony osobistej dla pracowników oraz specjalistycznych narzędzi i materiałów stosowanych w pracach remontowych. Ponadto nadzór nad pracami musi być prowadzony przez specjalistów, a ewentualne badania potwierdzające prawidłowość wykonania prac wykonane przez laboratoria akredytowane. Także odpady do transportu muszą być bardzo dobrze zabezpieczone i oznakowane w specjalny sposób, a sam transport może być dokonany

wyłącznie przez firmę posiadającą odpowiednie zezwolenie. Wszystko to generuje znacznie wyższe koszty niż w przypadku typowych prac budowlanych. Istotnym składnikiem ceny są koszty składowania. Jedyną dopuszczalną formą ostatecznego unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Ze względu na określone przepisami warunki składowania koszty są stosunkowo wysokie i w zależności od ilości składowanych odpadów wynoszą najczęściej od 300 do 500 zł za tonę.

Cena ta musi uwzględniać relatywnie wysokie opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku, wnoszone na konto urzędów marszałkowskich, jako opłaty za korzystanie ze środowiska. Należy wyraźnie stwierdzić, że prawidłowe spełnienie warunków określonych przepisami jest kosztowne. W tej sytuacji, podejmując decyzję o usunięciu wyrobów zawierających azbest należy znaleźć odpowiednią firmę oraz źródła finansowania inwestycji.

Wobec czego, przy założeniu realizacji Programu do roku 2032 (ok. 20 lat), roczny koszt usuwania wyrobów zawierających azbest będzie kształtował się na poziomie około 316 537,2 zł.

Zakłada się, że przyjęcie niniejszego Programu w zakresie pomocy mieszkańcom gminy Koźminek w postaci dotacji do: odbioru, transportu i składowania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania Programu. Wynikiem realizacji Programu będzie stopniowe zmniejszanie się ilości rocznie usuwanego azbestu w latach następnych.

Poniżej w tabeli zestawiono szacunkowe koszty likwidacji wyrobów zawierających azbest w przedziale czasowym i procentowym dla gminy Koźminek wg ich oszacowanych ilości. Koszty te zestawiono etapowo, przyjmując jako **etap 1** usunięcie od 2012 do 2016 roku 25% wyrobów zawierających azbest, **etap 2** to usunięcie 50% wyrobów zawierających azbest w okresie od 2012 do 2021 roku i **etap 3** to etap usunięcia 75% wyrobów zawierających azbest w latach 2012 – 2026 oraz **etap 4** usunięcie 100% wyrobów zawierających azbest w latach 2012 – 2032. Wyżej przedstawione etapy jak można zauważyć są narastające co około 5 lat, usunięcie 25 % wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koźminek - w przeliczeniu na ilość, daje nam około 414,51 Mg, co stanowi ok. 37 683 m². Koszt demontażu, transportu oraz składowania (jeden etap) szacowany jest na ok. 1 582 686 zł brutto.

Tab. 9. Oszacowany koszt usuwania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.

Szacowany koszt usuwania wyrobów zawierających azbest PLN	
Etap 1	1 582 686
lata 2012 - 2016	
25%	
Etap 2	3 165 372
lata 2017 - 2021	
50 %	
Etap 3	4 748 058
lata 2022 - 2026	
75 %	
Etap 4	6 330 744
Lata 2027-2032	
100 %	

Możliwości i zakres finansowania będzie określał opracowany regulamin.

Finansowanie likwidacji azbestu z terenu gminy Koźminek może być oparte na środkach pozyskanych z:

- Budżetu Gminy,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Środków Regionalnego Programu Operacyjnego,
- innych programów Unii Europejskiej,
- środków pochodzących od osób fizycznych.

Planuje się uzyskać środki finansowe na kampanię informacyjno – promocyjną likwidacji azbestu z następujących źródeł: Ministerstwo Gospodarki lub Wojewoda Wielkopolski.

W Programie tym planuje się, iż **osobom fizycznym** będzie refundowane do 100 % kosztów poniesionych wydatków w postaci dotacji za demontaż, transport oraz składowania (unieszkodliwienie) odpadów zawierających azbest. Powyższe założenia dotyczące refundacji kosztów w postaci dotacji za demontaż, transport oraz składowanie będą ściśle określone w opracowanym Regulaminie oraz dostosowane do ilości środków finansowych pozyskanych z funduszy zewnętrznych.

Osoby prawne będą usuwały wyroby zawierające azbest na własny koszt. Osoby prawne również mają możliwość starania się bezpośrednio o wsparcie finansowe do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu lub innych instytucji świadczących w tym zakresie wsparcie finansowe.

Powyższe założenia i cele zawarte w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Koźminek na lata 2012 - 2032” będą realizowane wyłącznie, gdy uda się pozyskać środki finansowe na realizację założonych działań w niniejszym Programie.

5.6. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu na terenie Gminy Koźminek oraz składowaniem odpadów zawierających azbest

Zgodnie z założeniami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032 koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest mają być finansowane przez właścicieli – zarządców obiektów, w tym prywatnych właścicieli obiektów posiadających wyroby zawierające azbest.

Inicjatywy samorządu terytorialnego, zmierzające do sukcesywnego usuwania wyrobów azbestowych i likwidacji skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska dają możliwości dofinansowania powyższych działań z funduszy jednostek samorządowych, środków celowych funduszy ekologicznych, a także ze środków funduszy Unii Europejskiej. Stąd też rola samorządu w pozyskiwaniu funduszy na wsparcie realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy ma istotne znaczenie, w szczególności dla prywatnych właścicieli obiektów, dla których usunięcie wyrobów zawierających azbest i w następstwie odnowa pokryć dachowych/elewacyjnych obiektów w większości przekracza ich możliwości finansowe.

Program usuwania azbestu dla Gminy Koźminek stanowi podstawowy instrument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania zmierzające do oczyszczania terenu z wyrobów zawierających azbest. Specjalne procedury konieczne do wdrożenia przy pracach z azbestem i sposób jego unieszkodliwiania wymagają znacznych środków

finansowych. Stąd konieczne jest udzielanie jak najszerszego wsparcia finansowego dla wszystkich inicjatyw związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest, a także z monitoringiem zanieczyszczenia środowiska azbestem.

Środki z budżetu państwa

W ramach środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki planowane jest finansowanie zadań wspierających realizację *Programu* w latach 2009-2032.

Tab. 10. Wydatki z budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Gospodarki dla realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Blok	Nazwa zadania	Ogółem	L a t a				
		2009-2032	2009	2010	2011	2012	2016-2032
		[mln zł]				- 2015	
Ogółem [mln zł]		53,2	4,0	4,0	4,0	16,0	25,2
1	Działania legislacyjne	<i>bez nakładów z budżetu</i>					
2	Działania edukacyjne-informacyjne	12,8	1,3	0,8	0,7	2,8	7,2
3.1	Wsparcie prac przygotowawczych dla oczyszczania z azbestu publicznych terenów i obiektów budowlanych (dokumentacje)	2,9	0,3	0,3	0,3	2,0	-
3.2	Wsparcie opracowania i aktualizacji gminnych, powiatowych i wojewódzkich programów usuwania wyrobów zawierających azbest	10,0	1,3	1,5	1,5	5,7	-
3.3	Wsparcie szkoleń lokalnych	16,3	0	0,6	0,7	3,3	11,7
4	Monitoring realizacji <i>Programu</i>	7,2	0,7	0,5	0,5	1,0	4,5
5	Działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia	4,0	0,4	0,3	0,3	1,2	1,8

Środki z funduszy ochrony środowiska

Finansowanie ochrony środowiska regulują przepisy ustawy z dnia 8 października 2010 r. o zmianie ustawy - *Prawo ochrony środowiska*. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji.

Zadania te mogą być finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz przez powiaty i gminy, do których zadań własnych należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie ustalonym w ustawie - *Prawo ochrony środowiska*.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielają dotacji, pożyczek oraz przekazują środki finansowe na podstawie umów cywilnoprawnych.

Do zadań związanych z oczyszczaniem kraju z azbestu można w szczególności zaliczyć:

- 1) przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami;
- 2) przedsięwzięcia z zakresu ochrony powierzchni ziemi;
- 3) rozwój sieci laboratoriów służących ochronie środowiska;
- 4) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- 5) opracowywanie i wdrażanie nowych technik i technologii w zakresie ochrony środowiska;
- 6) wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, plany gospodarki odpadami, a także wspomaganie realizacji tych programów i planów;
- 7) współfinansowanie projektów inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, które mają być współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej, a także realizowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100).

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. BOŚ współpracuje z polskimi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym funduszami i fundacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska. Dzięki temu oferuje szeroką gamę kredytów. Zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest mogą być finansowane poprzez udzielanie następujących rodzajów kredytów:

- 1) kredyty preferencyjne z dopłatami z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania, charakteryzujące się m.in. niższym od komercyjnego oprocentowaniem i możliwością uzyskania karencji w spłacie kapitału. Warunki udzielania tych kredytów są zróżnicowane, określone w umowie przez konkretny WFOŚiGW (przedsięwzięcie musi wpisywać się w listę priorytetów funduszu);
- 2) kredyty komercyjne ze środków banków zagranicznych - linia KfW5 (*Kreditanstalt für Wiederaufbau*) oraz ze środków banku, w tym w ramach porozumień BOŚ ze sprzedawcami i dystrybutorami wyrobów służących ochronie środowiska.

Środki z Unii Europejskiej

W okresie programowania 2007 - 2013 pomoc finansowa z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej będzie przyznawana w Polsce w ramach poszczególnych programów pomocowych (tzw. programów operacyjnych), stanowiących narzędzia realizacji Narodowej Strategii Spójności.

W zależności od rodzaju programu, beneficjentami mogą być m.in. jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, gminy wiejskie, miejsko-wiejskie i miejskie, młodzi rolnicy, rolnicy podejmujący działalność nierolniczą.

Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest w latach 2009-2015 może być wspierane ze środków unijnych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Nie ma możliwości oszacowania środków finansowych przeznaczanych w ramach RPO na działania związane z bezpiecznym usuwaniem azbestu, ponieważ jest to zależne od ilości złożonych wniosków w ramach konkursów ogłaszanych w poszczególnych województwach oraz od ilości wybranych projektów do dofinansowania.

Projekty z zakresu remontów lub przebudowy budynków mogą dotyczyć renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, renowacji lub adaptacji budynków na cele mieszkaniowe, modernizacji gospodarstw rolnych, a także działań w zakresie ułatwiania startu młodym rolnikom, różnicowania działalności w kierunku nierolniczym, odnowę i rozwój wsi. Wsparcie udzielane jest w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

6. PODSUMOWANIE

Głównym celem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Koźminek jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu gminy oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, a w szczególności płyt azbestowo – cementowych na terenie Gminy Koźminek pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w gminie. Na podstawie uzyskanych wyników inwentaryzacji można stwierdzić, iż na terenie miasta znajduje się 150 732 m² wyrobów zawierających azbest, co w przeliczeniu daje 1 658,05 Mg tego odpadu.

W „Programie (...)” zawarto informacje dotyczące właściwości azbestu, jak również określono harmonogram zadań do realizacji, szacując ich koszt w rozbiciu na lata. Określone w harmonogramie zadania uwzględniają rolę samorządów gminnych, samorządu powiatowego i innych jednostek w ich realizacji. Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do końca 2032 roku. Przyjęto harmonogram zgodny z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”. Na podstawie wyników inwentaryzacji płyt azbestowo – cementowych wykorzystywanych w budownictwie na terenie Gminy Koźminek przyjęto, iż w latach 2012 – 2016 powinno zostać unieszkodliwione 37 683 m² (414,51 Mg), w etapie II w latach 2017 – 2021 – 75 366 m² (829,02 Mg), w latach 2022 – 2026 w etapie III – 113 049 m² (1 243,54 Mg) oraz w etapie IV w latach 2027 – 2032 – 150 732 m² (1 658,05 Mg).

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy pozwoli zminimalizować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego Programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

W opracowaniu wskazano również możliwości pozyskania środków z różnych źródeł dofinansowania akcji likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Koźminek.

Przewiduje się, że w przypadku pozyskania funduszy na likwidację azbestu w następnych latach gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z terenu gminy, co jest celem Programu.

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 - Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 2 - Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania.

Załącznik nr 3 - Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Załącznik nr 4 - Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Załącznik nr 5 - Wzór "Karty Ewidencji Odpadu".

Załącznik nr 6 - Wzór "Karty Przekazania Odpadu".

Załącznik nr 7 - Zgłoszenie przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu / usunięciu* wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 8 - Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

Załącznik nr 9 - Informacja z inwentaryzacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska – stan na czerwiec 2012 r.

Załącznik nr 1

OCENA
stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca / obiektu / urządzenia budowlanego / instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾.....Numer działki ewidencyjnej²⁾.....Numer obrębu ewidencyjnego²⁾.....Nazwa / rodzaj wyrobu³⁾Ilość wyrobów⁴⁾Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾.....

Grupa / Nr	Rodzaj i stan wyrobu	punkty	Ocena
I. Sposób zastosowania azbestu			
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2.	Tynk zawierający azbest	30	
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)	25	
4.	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II. Struktura powierzchni wyrobu z azbestem			

5.	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6.	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7.	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8.	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem			
9.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10.	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2m)	15	
11.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV. Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych			
14.	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16.	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17.	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18.	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	

20.	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V. Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej			
21.	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22.	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23.	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24.	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25.	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

Stopień pilności I	wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie	od 120 punktów
Stopień pilności II	wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku	od 95 do 115 punktów
Stopień pilności III	wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat	do 90 punktów

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności.

.....
Oceniający nazwisko i imię

.....
Właściciel / Zarządca

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

-
- 1) Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).
 - 2) Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - § 7 wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.
 - 3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.
 - 4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik nr 2

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH
WYKORZYSTYWANIA

1. Miejsce, adres
-
2. Właściciel/zarządca/użytkownik¹⁾:
- a) osoba prawna - nazwa, adres
-
- b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
-
3. Tytuł własności
-
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
-
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:
- a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu⁵⁾
- b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji
-
-
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾
-

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione, w tym papier i tektura.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).
- 4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.
- 5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.
- 6) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik nr 3

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH
WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca/użytkownik^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa, adres,
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁴⁾

.....
(podpis, data)**O b j a ś n i e n i a :**^{*)} Niepotrzebne skreślić.¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).⁴⁾ Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Załącznik nr 4

Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Oznakowanie wzorowane jest na postanowieniu Unii Europejskiej (załącznik II do Dyrektywy 83/478/EWG).

Wszystkie wyroby zawierające azbest oraz odpady lub miejsca ich występowania powinny być oznakowane w następujący sposób:

- oznakowanie zgodne z podanym wzorem, powinno posiadać wymiary co najmniej 5 cm wysokość (H) i 2,5 cm szerokość,
- oznakowanie powinno się składać z dwóch części:
części górnej ($h_1 = 40\% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
części dolnej ($h_2 = 60\% H$), zawierającej standardowy napis w białym i/lub czarnym kolorze na czerwonym tle i powinien być wyraźnie czytelny,
- jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit-azbest niebieski”.

Wzór " Karty Ewidencji Odpadu"

KARTA EWIDENCJI ODPADU¹⁾				Nr karty	Rok kalendarzowy
Kod odpadu ²⁾					
Rodzaj odpadu ²⁾					
Procentowa zawartość PCB w odpadzie ³⁾					
Posiadacz odpadów ⁴⁾					
Adres posiadacza odpadów⁵⁾					
Województwo	Gmina	Miejscowość	Telefon służbowy	Faks służbowy	
Ulica		Nr domu	Nr lokalu	Kod pocztowy	
Miejsce prowadzenia działalności⁶⁾					
Województwo	Gmina	Miejscowość	Telefon służbowy	Faks służbowy	
Ulica		Nr domu	Nr lokalu	Kod pocztowy	
Działalność w zakresie:⁷⁾					
	W	Zb	Od	Un	Ok
	☐	☐	☐	☐	☐
Miesiąc	Masa	Masa odebranych	Masa	Nr karty	Gospodarowanie odpadami

	wytworzonych odpadów [Mg] ^{8,9)}	odpadów komunalnych [Mg] ^{8,10,11)}	przyjętych odpadów [Mg] ⁸⁾	przekazania odpadu ¹²⁾	we własnym zakresie			odpady przekazane		imię i nazwisko osoby sporządzającej
					masa [Mg] ^{8,13)}	metoda odzysku R ¹⁴⁾	metoda unieszkodliwiania D ¹⁵⁾	masa [Mg] ⁸⁾	nr karty przekazania odpadu ¹⁶⁾	

Objaśnienia:

- 1) W przypadku wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji odpadu dla każdego miejsca prowadzenia działalności, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. W przypadku odbierania odpadów komunalnych należy sporządzić osobno kartę dla każdej gminy, z terenu której odpady komunalne są odbierane. Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w zakresie odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz prowadzącego stację demontażu i prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.), w zakresie gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji.
- 2) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 3) Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- 4) Podać imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów. W przypadku odbierania odpadów komunalnych posiadaczem obowiązany do wypełnienia karty ewidencji odpadu jest przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.

- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- 6) Podać adres miejsca prowadzenia działalności. W przypadku posiadania decyzji na prowadzenie działalności na terenie całego kraju lub na określonym obszarze należy wskazać adres siedziby lub miejsca zamieszkania posiadacza odpadów. W przypadku przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy podać województwo i gminę.
- 7) Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W – wytwarzanie odpadów, Zb – zbieranie odpadów, Od – odzysk, Un – unieszkodliwianie odpadów, Ok – odbieranie odpadów komunalnych.
- 8) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 9) Nie dotyczy odpadów komunalnych.
- 10) Odpady komunalne w rozumieniu definicji zawartej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 11) Wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 12) Podać nr karty przekazania, na podstawie której odpad został przyjęty. W przypadku przywozu odpadów na terytorium kraju należy wpisać „Przywóz do RP”. W przypadku przyjmowania odpadów z innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu. W przypadku przyjmowania odpadów od posiadacza zwolnionego z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów rubryka pozostaje niewypełniona.
- 13) Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie.
- 14) Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 15) Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 16) Podać nr karty przekazania odpadu, którą został przekazany innemu posiadaczowi odpadów. W przypadku wywozu odpadów poza terytorium kraju należy wpisać „Wywóz poza RP”. W przypadku przekazania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na własne potrzeby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach należy wpisać „Przekazane os. fiz.”. W przypadku przekazywania do innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

Wzór "Karty Przekazania Odpadu".

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty ¹⁾	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{2,3)}	Transportujący odpad ^{2,4)}		Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ²⁾
Adres ⁵⁾	Adres ^{5,6)}	Adres ⁵⁾	
Nr REGON ⁶⁾	Nr REGON ^{6,7)}	Nr REGON ⁶⁾	
Miejsce przeznaczenia odpadów ⁸⁾			
Rodzaj procesu przetwarzania, któremu powinien zostać poddany odpad ⁹⁾			
Wnioskuje o wydanie dokumentu potwierdzającego odzysk lub recykling ¹⁰⁾		TAK ☐	NIE ☐
Kod odpadu ¹¹⁾	Rodzaj odpadu ¹¹⁾		
Data/miesiąc ^{12,13)}	Masa przekazanych odpadów [Mg] ¹⁴⁾	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ^{7,15)}	

Potwierdzam przekazanie odpadu	Potwierdzam wykonanie usługi transportu ^{4,6)}	Potwierdzam przejęcie odpadu
data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis

Objaśnienia:

- 1) Numer jest nadawany przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- 2) Podać imię i nazwisko lub nazwę podmiotu.
- 3) W przypadku odpadów komunalnych do wypełnienia karty przekazania odpadu jest obowiązany przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 4) Dotyczy przedsiębiorcy transportującego odpady, niebędącego posiadaczem odpadów, działającego na zlecenie innego posiadacza odpadów, który zlecił mu wykonanie usługi transportu odpadów.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- 6) O ile posiada.
- 7) W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich transportujących odpad z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.

- 8) Podać adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu transportującemu odpady.
- 9) Dotyczy stacji demontażu w przypadku przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podać symbol R lub D. Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 10) Dotyczy dokumentów wystawianych przez prowadzących odzysk lub recykling na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).
- 11) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 12) W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu.
- 13) Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady temu samemu posiadaczowi odpadów.
- 14) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 15) Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik nr 7

....., dnia.....

.....
.....
.....

(nazwa i adres wykonawcy prac nr telefonu)

ZGŁOSZENIE**przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu/usunięciu*
wytrobów zawierających azbest.**

Zgodnie z wymogami § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i
Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r., **w sprawie sposobów i warunków
bezpiecznego użytkowania i usuwania wytrobów zawierających azbest**

(Dz.U. z 2004 r. Nr 71 póź. 749) zgłaszam/y* rozpoczęcie prac związanych z
zabezpieczeniem/usunięciem* wytrobów zawierających azbest na podstawie decyzji

.....z dnia.....

Nr zatwierdzającej program gospodarowania

odpadami niebezpiecznymi w.....

(rodzaj obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej)

na nieruchomości położonej w.....

przy ulicy.....nr.....,

nr ewidencyjny działki.....stanowiącej własność

1. Rodzaj i nazwa wyrobu (gęstość objętościowa i ilość).....

2. Termin rozpoczęcia prac.....

3. Termin zakończenia prac.....
4. Liczba pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem

Zobowiązuję/my* się do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.

Załącznik :

- kopia aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest;

.....

(podpis wykonawcy)

* niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 8

Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

Kod wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Kod odpadu powstającego z wyrobu	Jednostka	Przelicznik na kg
W1	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	17 06 05	m ² , kg	11,2
W2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest . Płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie	17 06 05	m ² , kg	11,2
W3	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Rury i złącza azbestowo-cementowe	17 06 05	mb, kg	DN50 - 3,96 DN80 - 5,80 DN100 - 8,20 DN125 - 10,65 DN150 - 13,89 DN200 - 21,86 DN250 - 31,56

				DN300 - 43,78 DN350 - 59,00 DN400 - 73,03
W4	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest	17 06 01	m ³ , kg	300
W5	Okładziny hamulcowe zawierające azbest. Wyroby cierne azbestowo – kauczukowe	16 01 11	kg	
W6	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	15 02 02	kg	
W7	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Szczeliwa azbestowe	17 06 01	kg	
W8	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki	17 06 01	kg	

W9	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych	17 06 01	kg	
W10	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Papier, tektura	17 06 01	m ² , kg	1,5
W11	<i>Inne wyroby zawierające azbest, osobno nie wymienione</i>			
W11.1	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Otuliny azbestowo-cementowe	17 06 01	mb, kg	6
W11.2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest Kształtki azbestowo-cementowe budowlane (przewody wentylacyjne, podokienniki, osłony kanałów spalin)	17 06 05	m ² , kg	15
W11.3	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy ⁽¹⁾ inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12. Kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	16 02 13	kg	

W11.4	Płytki PCV	17 09 03	m ² , kg	5
W11.5	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Płyty ogniochronne	17 06 01	m ² , kg	20
W11.6	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne. Papy, kity i masy hydroizolacyjne	17 09 03	kg	
W11.7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁽¹⁾ . Sprzęt gospodarstwa domowego	20 01 35	kg	
W11.8	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB). Ubrania robocze, maski, filtry zanieczyszczone azbestem	15 02 02	kg	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				

Załącznik 9

Tymianek	1	.0004	286	X				X	64	704	II	
Tymianek	2a	.0004	232	X				X	15	165	III	
Tymianek	2c	.0004	224/1	X		X			140	1540	II	
Tymianek	3	.0004	287	X		X		X	210	2310	II	
Tymianek	5	.0004	290	X				X	12	132	II	
Tymianek	6	.0004	255	X		X			50	550	II	
Tymianek	8	.0004	248	X		X		X	230	2530	III	
Tymianek	9	.0004	251	X				X	40	440	III	
Tymianek	10	.0004	291	X		X		X	100	1100	III	
Tymianek	13	.0004	127	X		X			70	770	II	
Tymianek	15	.0004	242	X		X			150	1650	II	
Tymianek	17a	.0004	264	X				X	50	550	II	
Tymianek	19	.0004	244	X				X	5	55	I	
Tymianek	20	.0004	226	X				X	100	1100	II	
Tymianek	21	.0004	229/4	X		X		X	120	1320	II	
Tymianek	22	.0004	257/2	X				X	100	1100	II	
Tymianek	24b	.0004	268	X		X			150	1650	II	
Tymianek	25	.0004	260	X				X	110	1210	II	
Tymianek	26	.0004	231	X			X	X	230	2530	II	
Tymianek	29a	.0004	273	X		X		X	250	2750	III	
									2196	24156		

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Złotniki	1	.0021	12	X			X		260	2860	II	
Złotniki	4	.0021	26	X		X	X	X	520	5720	II	
Złotniki	6	.0021	28	X		X		X	110	1210	III	
Złotniki	13	.0021	118/2	X		X		X	260	2860	II	
Złotniki	14	.0021	117	X				X	210	2310	III	
Złotniki	15	.0021	116/1	X		X			170	1870	II	
Złotniki	16	.0021	32	X				X	198	2178	III	
Złotniki	18	.0021	46	X		X		X	300	3300	III	
Złotniki	19	.0021	51	X				X	270	2970	II	
Złotniki	20	.0021	52	X				X	130	1430	III	
Złotniki	21	.0021	122	X			X	X	320	3520	III	
Złotniki	23	.0021	61	X			X	X	390	4290	II	
Złotniki	24	.0021	62	X			X	X	440	4840	II	
Złotniki	26	.0021	70	X		X	X		380	4180	II	
Złotniki	28	.0021	107	X		X		X	190	2090	III	
Złotniki	29	.0021	169/1	X				X	90	990	III	
Złotniki	31	.0021	172	X		X	X	X	520	5720	II	
Złotniki	32	.0021	173	X			X		240	2640	II	
Złotniki	34	.0021	114	X		X	X	X	410	4510	II	
									5408	59488		
Chodybki	1	.0002	139	X				X	106	1166	II	
Chodybki	2	.0002	140	X		X		X	160	1760	II	
Chodybki	3	.0002	141	X			X	X	230	2530	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Chodybki	4	.0002	142	X				X	470	5170	II	
Chodybki	6	.0002	144	X		X	X	X	490	5390	III	
Chodybki	8	.0002	153	X				X	40	440	II	
Chodybki	9	.0002	152	X				X	80	880	III	
Chodybki	10	.0002	151	X		X	X		450	4950	II	
Chodybki	11	.0002	150	X				X	30	330	III	
Chodybki	12	.0002	149	X			X	X	320	3520	II	
Chodybki	13	.0002	148	X				X	350	3850	II	
Chodybki	14	.0002	147/1	X			X	X	410	4510	II	
Chodybki	18	.0002	40	X			X		273	3003	II	
Chodybki	26	.0002	69	X				X	110	1210	III	
Chodybki	30	.0002	221/2	X		X	X	X	420	4620	II	
Chodybki	31	.0002	225/1	X			X		160	1760	II	
Chodybki	33	.0002	223	X		X	X	X	590	6490	II	
Chodybki	34	.0002	188	X			X		312	3432	II	
Chodybki	35	.0002	191	X			X	X	240	2640	II	
Chodybki	54	.0002	495	X				X	80	880	III	
Chodybki	57	.0002	489	X			X	X	480	5280	III	
Chodybki	58	.0002	485	X			X		270	2970	III	
Chodybki	60	.0002	241	X			X		310	3410	II	
Chodybki	63	.0002	77	X		X			120	1320	II	
Chodybki	64	.0002	75	X				X	80	880	III	
Chodybki	65	.0002	244	X			X		260	2860	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Chodybki	66	.0002	243	X			X		290	3190	II	
Chodybki	67	.0002	242/2	X				X	40	440	III	
Chodybki	71	.0002	241	X		X	X		280	3080	II	
Chodybki	73	.0002	22	X				X	180	1980	II	
Chodybki	74	.0002	36/2	X		X		X	490	5390	II	
Chodybki	76	.0002	36/5	X		X		X	180	1980	II	
Chodybki	78	.0002	17/3	X		X			140	1540	II	
Chodybki	79	.0002	17/4	X		X			140	1540	II	
Chodybki	80	.0002	17/2	X			X	X	290	3190	II	
Chodybki	82	.0002	16/1	X			X		210	2310	II	
Chodybki	83	.0002	15/4	X				X	230	2530	II	
Chodybki	84	.0002	30	X				X	220	2420	II	
Chodybki	88	.0002	28/4	X		X			130	1430	II	
Chodybki	89	.0002	13/3	X			X	X	240	2640	II	
									9901	108911		
Stary Karolew	2	.0019	58	X				X	120	1320	II	
Stary Karolew	3	.0019	51	X		X			160	1760	I	
Stary Karolew	5	.0019	48	X	X	X	X	X	640	7040	II	
Stary Karolew	8	.0019	111	X		X			140	1540	III	
Stary Karolew	10	.0019	24	X		X			90	990	III	
Stary Karolew	11	.0019	34	X			X		260	2860	II	
Stary Karolew	12	.0019	106	X			X		270	2970	II	
Stary Karolew	14	.0019	104	X			X		310	3410	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Stary Karolew	18	.0019	26	X			X	X	420	4620	II	
Stary Karolew	25	.0019	85	X			X	X	390	4290	II	
Stary Karolew	27	.0019	86	X			X		210	2310	III	
Stary Karolew	29	.0019	82	X		X	X		480	5280	II	
Stary Karolew	31	.0019	11	X				X	230	2530	III	
Stary Karolew	33	.0019	78	X				X	80	880	II	
									3800	41800		
Gać Kaliska	1	.0005	175	X			X		420	4620	II	
Gać Kaliska	5	.0005	144		X			X	200	2200	III	
Gać Kaliska	9	.0005	150		X		X		180	1980	III	
Gać Kaliska	10	.0005	151	X				X	14	154	III	
Gać Kaliska	16	.0005	194	X			X		170	1870	III	
Gać Kaliska	17	.0005	159	X				X	160	1760	II	
Gać Kaliska	19	.0005	197	X	X	X	X		360	3960	III	
Gać Kaliska	20	.0005	198		X	X			100	1100	II	
Gać Kaliska	21	.0005	162	X		X		X	280	3080	II	
Gać Kaliska	23	.0005	163		X			X	250	2750	III	
Gać Kaliska	25	.0005	201	X		X			150	1650	III	
Gać Kaliska	29	.0005	205/1	X	X	X	X		610	6710	III	
Gać Kaliska	31	.0005	165	X				X	310	3410	III	
Gać Kaliska	33	.0005	86	X		X	X	X	440	4840	II	
Gać Kaliska	34	.0005	48	X			X		150	1650	III	
Gać Kaliska	35	.0005	90	X	X	X	X		250	2750	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Gać Kaliska	37	.0005	57	X			X	X	250	2750	III	
Gać Kaliska	38	.0005	108	X		X	X		600	6600	II	
Gać Kaliska	42	.0005	118	X		X	X	X	800	8800	II	
Gać Kaliska	43	.0005	119	X				X	300	3300	II	
									5994	65934		
Gać Pawężowa	49	.0005	18	X		X			110	1210	II	
Gać Pawężowa	52	.0005	36	X		X		X	300	3300	II	
Gać Pawężowa	55	.0005	18/1	X			X		350	3850	II	
Gać Pawężowa	57	.0005	16	X			X	X	380	4180	II	
Gać Pawężowa	59	.0005	15	X				X	150	1650	II	
Gać Pawężowa	60	.0005	14	X		X	X	X	410	4510	II	
									1700	18700		
Raszawy	3	.0013	117	X		X		X	230	2530	II	
Raszawy	8	.0013	114		X			X	180	1980	III	
									410	4510		
Nowy Karolew	2	.0013	218	X				X	340	3740	III	
Nowy Karolew	4	.0013	221	X				X	210	2310	III	
Nowy Karolew	6	.0013	223	X				X	170	1870	III	
Nowy Karolew	7	.0013	224	X		X	X		420	4620	III	
Nowy Karolew	8	.0013	249	X			X	X	350	3850	III	
Nowy Karolew	11	.0013	252	X			X		360	3960	III	
Nowy Karolew	12	.0013	253	X			X		480	5280	III	
Nowy Karolew	18	.0013	181/1	X				X	500	5500	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Nowy Karolew	20	.0013	179/2	X	X	X	X	X	290	3190	III	
									3120	34320		
Marianów	1	.0010	27/1	X			X	X	240	2640	III	
Marianów	3	.0010	63/1	X			X	X	160	1760	III	
Marianów	5	.0010	62	X			X	X	430	4730	II	
Marianów	7	.0010	22	X				X	230	2530	III	
Marianów	9	.0010	20	X		X		X	130	1430	III	
Marianów	10	.0010	53	X	X		X	X	500	5500	II	
Marianów	14	.0010	83	X		X		X	110	1210	III	
Marianów	20	.0010	34/1	X			X		510	5610	II	
									2310	25410		
Oszczeklin	3	.0016	47	X		X	X		320	3520	II	
Oszczeklin	4	.0016	202	X				X	130	1430	III	
Oszczeklin	9	.0016	182	X		X		X	260	2860	II	
Oszczeklin	10	.0016	181	X		X		X	280	3080	III	
Oszczeklin	10	.0016	37	X			X		240	2640	III	
Oszczeklin	11	.0016	180	X				X	440	4840	III	
Oszczeklin	13	.0016	178	X	X			X	160	1760	III	
Oszczeklin	15	.0016	89	X		X			180	1980	III	
Oszczeklin	19	.0016	9/2	X			X	X	270	2970	II	
Oszczeklin	21A	.0016	12/2	X				X	210	2310	II	
Oszczeklin	28	.0016	38	X				X	150	1650	II	
Oszczeklin	31	.0016	277	X		X		X	160	1760	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Oszczeklin	31	.0016	36	X		X			200	2200	II	
Oszczeklin	33	.0016	35	X		X	X		350	3850	III	
Oszczeklin	36	.0016	176/1	X			X		160	1760	II	
Oszczeklin	37	.0016	176/1	X		X			160	1760	II	
Oszczeklin	38	.0016	188	X		X		X	120	1320	II	
Oszczeklin	39A	.0016	32/1	X		X			170	1870	II	
									3960	43560		
Ksawerów	2	.0009	90	X			X	X	260	2860	II	
Ksawerów	2a	.0009	89/1	X		X			120	1320	II	
Ksawerów	3	.0009	85		X	X			150	1650	II	
Ksawerów	4	.0009	12	X			X	X	400	4400	II	
Ksawerów	6	.0009	81	X			X		210	2310	II	
Ksawerów	7	.0009	141		X		X		300	3300	III	
Ksawerów	8	.0009	79		X			X	220	2420	III	
Ksawerów	9	.0009	78	X			X		190	2090	II	
Ksawerów	10	.0009	77	X			X		210	2310	II	
Ksawerów	12	.0009	75	X		X			100	1100	II	
Ksawerów	18	.0009	111	X				X	50	550	III	
Ksawerów	19	.0009	67	X				X	30	330	III	
Ksawerów	21	.0009	104	X			X		320	3520	II	
Ksawerów	26	.0009	51	X				X	130	1430	III	
									2690	29590		
Agnieszków	1	.0009	189	X		X			160	1760	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Agnieszków	2	.0009	188	X		X	X		410	4510	II	
Agnieszków	3	.0009	187	X		X		X	540	5940	II	
Agnieszków	4	.0009	186		X	X			40	440	II	
Agnieszków	5	.0009	176	X				X	60	660	II	
Agnieszków	6	.0009	185/2	X		X			120	1320	I	
Agnieszków	7	.0009	169	X	X			X	80	880	II	
Agnieszków	8	.0009	96	X			X	X	530	5830	II	
Agnieszków	9	.0009	93	X		X	X		220	2420	III	
									2160	23760		
Smółki	11	.0018	54	X				X	230	2530	II	
Smółki	12	.0018	82	X				X	240	2640	II	
Smółki	13	.0018	15	X		X			180	1980	II	
Smółki	19	.0018	12	X		X			290	3190	II	
Smółki	21	.0018	65/1	X				X	120	1320	III	
Smółki	22	.0018	62	X				X	140	1540	II	
Smółki	23	.0018	5	X		X		X	260	2860	II	
Smółki	28	.0018	32	X			X	X	320	3520	II	
Smółki	31	.0018	36	X			X	X	470	5170	II	
Smółki	32	.0018	179	X				X	270	2970	II	
Smółki	33	.0018	178	X		X			130	1430	II	
Smółki	34	.0018	177	X			X		190	2090	II	
Smółki	35	.0018	200	X				X	195	2145	III	
Smółki	36	.0018	197/1	X		X		X	160	1760	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Smółki	37	.0018	169	X		X	X	X	420	4620	II	
Smółki	38	.0018	191	X				X	160	1760	II	
Smółki	39	.0018	233	X		X			120	1320	III	
Smółki	40	.0018	239	X				X	20	220	III	
Smółki	41	.0018	55	X		X		X	240	2640	II	
Smółki	42	.0018	97	X		X		X	260	2860	II	
									4415	48565		
Dąbrowa	1	.0016	387/1	X		X	X		320	3520	II	
Dąbrowa	2	.0016	377	X			X		240	2640	II	
Dąbrowa	3	.0016	328	X		X			390	4290	II	
Dąbrowa	4	.0016	364	X		X		X	140	1540	III	
Dąbrowa	5	.0016	292	X		X			160	1760	II	
Dąbrowa	6	.0016	389	X		X	X	X	530	5830	III	
Dąbrowa	7	.0016	400	X		X	X	X	640	7040	II	
Dąbrowa	8	.0016	404	X		X	X	X	460	5060	II	
Dąbrowa	9	.0016	294/3	X		X			102	1122	II	
Dąbrowa	10	.0016	294/3	X				X	100	1100	II	
Dąbrowa	11	.0016	407	X		X		X	350	3850	III	
Dąbrowa	12	.0016	411	X		X	X	X	500	5500	III	
Dąbrowa	13	.0016	413	X			X		120	1320	III	
Dąbrowa	14	.0016	414	X				X	170	1870	III	
Dąbrowa	15	.0016	443	X		X	X	X	500	5500	II	
Dąbrowa	17	.0016	311	X				X	130	1430	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Dąbrowa	18	.0016	418	X		X	X	X	580	6380	III	
Dąbrowa	19	.0016	312/1	X				X	90	990	II	
Dąbrowa	20	.0016	313	X				X	80	880	II	
Dąbrowa	21	.0016	423	X				X	210	2310	II	
Dąbrowa	24	.0016	290	X		X	X		136	1496	II	
Dąbrowa	25	.0016	289/1	X				X	170	1870	III	
Dąbrowa	26	.0016	288	X			X	X	320	3520	II	
Dąbrowa	27	.0016	304	X			X		140	1540	III	
Dąbrowa	28	.0016	302	X			X	X	350	3850	II	
Dąbrowa	29	.0016	284/2	X			X		300	3300	II	
Dąbrowa	30	.0016	299/2	X		X		X	507	5577	III	
Dąbrowa	31	.0016	283	X		X			70	770	III	
Dąbrowa	32	.0016	298/1	X		X	X	X	400	4400	III	
									8205	90255		
Bogdanów	1	.0001	96/2	X					60	660	III	
Bogdanów	2	.0001	96/1	X			X	X	390	4290	II	
Bogdanów	3	.0001	194	X			X		120	1320	II	
Bogdanów	5	.0001	121	X			X		380	4180	II	
Bogdanów	6	.0001	120		X		X		250	2750	II	
Bogdanów	8	.0001	175	X			X		170	1870	III	
Bogdanów	10	.0001	119	X			X	X	490	5390	II	
Bogdanów	11	.0001	152	X			X	X	390	4290	II	
Bogdanów	12	.0001	117;118/1	X				X	80	880	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Bogdanów	13	.0001	116	X		X		X	310	3410	II	
Bogdanów	14	.0001	114	X			X		280	3080	II	
Bogdanów	15	.0001	113		X		X		320	3520	III	
Bogdanów	19	.0001	111	X			X		230	2530	II	
Bogdanów	22	.0001	103	X			X		270	2970	II	
Bogdanów	23	.0001	101	X				X	80	880	II	
Bogdanów	24	.0001	100/2	X		X			150	1650	II	
Bogdanów	27	.0001	40	X			X		340	3740	II	
Bogdanów	32	.0001	76	X			X		240	2640	II	
Bogdanów	33	.0001	79	X				X	140	1540	II	
Bogdanów	34	.0001	80	X			X		270	2970	II	
Bogdanów	39	.0001	207	X		X			120	1320	II	
Bogdanów	40	.0001	205/2	X			X	X	370	4070	II	
Bogdanów	41	.0001	210	X				X	160	1760	II	
Bogdanów	42	.0001	217	X			X		340	3740	II	
Bogdanów	43	.0001	224	X			X		380	4180	II	
Bogdanów	44	.0001	228	X			X		410	4510	II	
Bogdanów	45	.0001	232	X				X	90	990	II	
Bogdanów	46	.0001	276/2	X			X		290	3190	II	
Bogdanów	50	.0001	237	X		X	X	X	530	5830	II	
Bogdanów	51	.0001	311		X	X			180	1980	III	
Bogdanów	53	.0001	289		X	X	X		360	3960	II	
									8190	90090		

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Stary Nakwasin	1	.0020	129	X			X		250	2750	I	
Stary Nakwasin	6	.0020	125/1	X				X	30	330	II	
Stary Nakwasin	7	.0020	125/2	X			X		290	3190	II	
Stary Nakwasin	8	.0020	123/1	X			X		240	2640	II	
Stary Nakwasin	9	.0020	80	X					220	2420	II	
Stary Nakwasin	10	.0020	79		X			X	180	1980	III	
Stary Nakwasin	13	.0020	77/2	X				X	110	1210	I	
Stary Nakwasin	14	.0020	76	X		X	X		320	3520	II	
Stary Nakwasin	16	.0020	116	X			X		340	3740	II	
Stary Nakwasin	20	.0020	112/2	X			X		390	4290	II	
Stary Nakwasin	24	.0020	109/1	X	X		X	X	530	5830	II	
Stary Nakwasin	25	.0020	108/1	X		X	X		480	5280	II	
Stary Nakwasin	26	.0020	70	X		X			150	1650	II	
Stary Nakwasin	27	.0020	106	X			X	X	290	3190	II	
Stary Nakwasin	28	.0020	105		X			X	160	1760	II	
Stary Nakwasin	30	.0020	103/2	X				X	380	4180	III	
Stary Nakwasin	31	.0020	66	X			X	X	370	4070	II	
Stary Nakwasin	32	.0020	103/1	X		X			110	1210	II	
Stary Nakwasin	34	.0020	64	X				X	80	880	II	
Stary Nakwasin	35	.0020	99		X		X		180	1980	II	
Stary Nakwasin	36	.0020	98	X	X		X	X	310	3410	II	
Stary Nakwasin	38	.0020	95		X		X		180	1980	III	
Stary Nakwasin	40	.0020	92;93	X				X	90	990	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Stary Nakwasin	41	.0020	91	X			X		240	2640	II	
									5920	65120		
Pietrzyków	5	.0017	22	X			X	X	320	3520	II	
Pietrzyków	10	.0017	77	X			X		300	3300	II	
Pietrzyków	11	.0017	42	X				X	220	2420	II	
Pietrzyków	14	.0017	78/5	X	X	X	X	X	520	5720	II	
Pietrzyków	17	.0017	81		X	X			140	1540	III	
Pietrzyków	21	.0017	68/2	X				X	320	3520	II	
Pietrzyków	22	.0017	69	X				X	60	660	II	
Pietrzyków	24	.0017	70	X				X	130	1430	II	
Pietrzyków	29	.0017	57	X	X	X	X	X	400	4400	II	
Pietrzyków	30	.0017	66	X				X	110	1210	II	
Pietrzyków	33	.0017	55	X	X	X	X		320	3520	II	
Pietrzyków	35	.0017	54	X		X			280	3080	II	
Pietrzyków	36	.0017	63	X		X		X	310	3410	II	
Pietrzyków	49	.0017	114/2;121/2		X			X	40	440	II	
Pietrzyków	50	.0017	106	X	X	X	X		200	2200	II	
Pietrzyków	55	.0017	109	X			X		180	1980	II	
Pietrzyków	60	.0017	118	X				X	220	2420	II	
Pietrzyków	64	.0017	119/2	X			X		200	2200	II	
									4270	46970		
Moskurnia	1	.0012	62	X		X			120	1320	III	
Moskurnia	6	.0012	67	X			X		400	4400	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Moskurnia	7	.0012	9	X				X	80	880	II	
Moskurnia	8	.0012	10	X			X		280	3080	II	
Moskurnia	12	.0012	14	X				X	220	2420	II	
Moskurnia	13	.0012	16	X			X		720	7920	II	
Moskurnia	21	.0012	115	X				X	80	880	II	
Moskurnia	25	.0012	119	X			X		320	3520	II	
Moskurnia	27	.0012	33	X				X	280	3080	II	
Moskurnia	30	.0012	53		X			X	140	1540	III	
Moskurnia	31	.0012	54	X			X		220	2420	II	
Moskurnia	36	.0012	149	X				X	120	1320	II	
Moskurnia	40	.0012	155	X			X	X	500	5500	III	
Moskurnia	42	.0012	157	X				X	110	1210	II	
Moskurnia	43	.0012	158	X		X			150	1650	II	
Moskurnia	44	.0012	160	X		X	X	X	350	3850	II	
Moskurnia	45	.0012	161	X		X	X	X	530	5830	II	
Moskurnia	46	.0012	207	X		X	X		300	3300	II	
Moskurnia	48	.0012	224	X			X		250	2750	I	
Moskurnia	50	.0012	196	X			X		300	3300	II	
									5470	60170		
Miełckiego	8	.0007	638	X				X	200	2200	II	
Miełckiego	16	.0007	643	X		X	X		250	2750	II	
Miełckiego	17	.0007	630	X		X			70	770	II	
Miełckiego	18	.0007	645	X		X	X	X	850	9350	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Mielęckiego	20	.0007	647;646	X				X	420	4620	II	
Mielęckiego	22	.0007	648	X				X	200	2200	III	
Bochaterów Getta	1	.0007	370/2	X		X			120	1320	II	
Kilińskiego	11	.0007	361	X		X			180	1980	III	
Kilińskiego	16	.0007	357	X		X			120	1320	II	
Liskowska	5	.0007	349	X		X			140	1540	II	
T. Kościuszki	15	.0007	473	X		X			120	1320	II	
T. Kościuszki	16	.0007	403	X		X			100	1100	II	
T. Kościuszki	27	.0007	467		X			X	180	1980	II	
T. Kościuszki	32	.0007	394	X		X			50	550	II	
Szkolna	1	.0007	492		X	X			220	2420	II	
Szkolna	3	.0007	491	X		X			150	1650	II	
Szkolna	4	.0007	478	X		X			80	880	II	
Szkolna	7	.0007	488	X		X			70	770	II	
Szkolna	9	.0007	486/1	X				X	100	1100	II	
M. Konopnickiej	1	.0007	333	X				X	400	4400	II	
M. Konopnickiej	13	.0007	323		X	X			150	1650	III	
M. Konopnickiej	14	.0007	34	X				X	30	330	II	
M. Konopnickiej	17	.0007	345	X				X	50	550	III	
M. Konopnickiej	18	.0007	31	X				X	1500	16500	II	
M. Konopnickiej	23	.0007	21;22/6	X				X	100	1100	III	
M. Konopnickiej	25	.0007	25/1	X				X	200	2200	II	
Targowa	3	.0007	320	X		X			40	440	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Ogrodowa	12	.0007	40	X		X			100	1100	II	
Ogrodowa	13	.0007	60	X				X	200	2200	II	
Miodowa	8	.0007	915	X		X			120	1320	II	
Miodowa	10	.0007	913	X		X			150	1650	II	
Miodowa	11	.0007	912	X		X			120	1320	II	
Miodowa	13	.0007	910	X		X		X	220	2420	II	
Brzozowa	1	.0007	892	X		X			120	1320	II	
Brzozowa	2	.0007	905	X		X			140	1540	II	
Brzozowa	3	.0007	894	X		X			180	1980	II	
Brzozowa	9	.0007	900	X		X			150	1650	II	
Lipowa	9	.0007	876	X		X			180	1980	II	
Lipowa	11	.0007	878	X		X			160	1760	II	
Lipowa	13	.0007	880	X		X			150	1650	II	
Lipowa	15	.0007	882	X		X			160	1760	II	
Wierzbowa	3	.0007	840	X		X			200	2200	II	
Wierzbowa	6	.0007	871	X		X			180	1980	II	
Wierzbowa	8	.0007	873	X		X			150	1650	II	
Wierzbowa	11	.0007	848	X		X			150	1650	II	
Wierzbowa	12	.0007	877	X		X			200	2200	II	
Wierzbowa	13	.0007	850	X		X			150	1650	II	
Wierzbowa	21	.0007	859	X		X			200	2200	II	
Różana	1	.0007	815	X		X			250	2750	II	
Różana	2	.0007	839	X		X			200	2200	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Różana	3	.0007	817	X		X			220	2420	II	
Różana	5	.0007	819	X		X			200	2200	II	
Różana	6	.0007	843	X		X			200	2200	II	
Różana	7	.0007	822	X		X			220	2420	II	
Różana	8	.0007	845	X		X			220	2420	II	
Różana	10	.0007	847	X		X			250	2750	II	
Różana	12	.0007	849	X		X			200	2200	II	
Różana	14	.0007	851	X		X			220	2420	II	
Różana	28	.0007	865	X		X			250	2750	II	
A. Asnyka	2	.0007	816	X		X			260	2860	II	
A. Asnyka	4	.0007	818	X		X			240	2640	II	
A. Asnyka	8	.0007	823	X		X			220	2420	II	
A. Asnyka	12	.0007	827	X		X			200	2200	II	
A. Asnyka	14	.0007	829	X		X			220	2420	II	
A. Asnyka	16	.0007	831	X		X		X	320	3520	II	
A. Asnyka	18	.0007	833	X		X		X	340	3740	II	
A. Asnyka	20	.0007	835	X		X			220	2420	II	
J. Słowckiego	4	.0007	800	X		X			260	2860	II	
B. Prusa	4	.0007	804	X		X			100	1100	II	
J. Kochanowskiego	2	.0007	812	X				X	80	880	II	
Nakwasińska	5	.0007	511	X		X			220	2420	II	
Nakwasińska	6	.0007	592	X		X	X	X	340	3740	II	
Nakwasińska	7	.0007	591	X		X		X	420	4620	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Nakwasińska	11	.0007	463/1	X		X		X	320	3520	II	
H. Sienkiewicza	2	.0007	518	X				X	150	1650	II	
H. Sienkiewicza	15	.0007	502	X		X		X	170	1870	II	
H. Sienkiewicza	27	.0007	509/2	X		X			200	2200	II	
Kaliska	9	.0007	546	X		X			60	660	II	
Kaliska	20	.0007	534/2	X				X	120	1320	II	
Kaliska	24	.0007	601	X				X	140	1540	II	
Kaliska	29	.0007	555	X		X			40	440	II	
Kaliska	33	.0007	653	X		X			90	990	II	
Kaliska	36	.0007	677/2	X				X	80	880	II	
Ciasna	3	.0007	438	X		X			120	1320	II	
Słowiki	1b	.0007	686	X		X			120	1320	II	
Słowiki	8	0,0007	70	X			X		216	2376	I	
Słowiki	11	0,0007	347	X		X			100	1100	II	
Słowiki	12	0,0007	702/2		X			X	150	1650	I	
Słowiki	13	0,0007	333	X			X		150	1650	II	
Słowiki	14	0,0007	292/4	X				X	60	660	II	
Słowiki	17	0,0007	290	X			X	X	500	5500	II	
Słowiki	18	0,0007	310	X		X		X	300	3300	I	
Słowiki	19	0,0007	289	X			X		250	2750	II	
Słowiki	20	0,0007	309	X			X	X	400	4400	II	
Słowiki	22	0,0007	287	X	X	X		X	250	2750	I	
Słowiki	23	0,0007	286	X				X	110	1210	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Słowiki	28	0,0007	269/1	X			X		150	1650	II	
Słowiki	29	0,0007	273	X		X		X	250	2750	II	
Słowiki	30	0,0007	259	X				X	100	1100	II	
Słowiki	31	0,0007	271	X		X	X	X	370	4070	II	
Słowiki	32	0,0007	262	X		X		X	200	2200	II	
									20506	225566		
Rogal	1	0,0006	356	X			X		360	3960	II	
Rogal	2	0,0006	348/1	X		X			40	440	II	
Rogal	3	0,0006	299	X				X	40	440	II	
Rogal	3	0,0006	327	X			X		260	2860	I	
Rogal	4	0,0006	324	X		X	X		200	2200	II	
Rogal	5	0,0006	320	X			X	X	270	2970	II	
Rogal	6	0,0006	315	X			X	X	150	1650	II	
Rogal	11	0,0006	253	X		X			100	1100	II	
Rogal	18	0,0006	262	X		X			130	1430	II	
Rogal	19	0,0006	268	X		X		X	210	2310	II	
Rogal	20	0,0006	273	X	X	X	X		240	2640	II	
Rogal	21	0,0006	279	X			X		170	1870	II	
Rogal	22	0,0006	287	X				X	70	770	II	
Rogal	29	0,0006	342	X				X	120	1320	II	
Rogal	31	0,0006	351	X			X	X	150	1650	II	
									2510	27610		
Józefina	5	0,0006	178	X		X			150	1650	I	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Józefina	6	0,0006	176		X		X	X	160	1760	I	
Józefina	7	0,0006	170	X	X			X	500	5500	II	
Józefina	8	0,0006	167	X			X	X	130	1430	I	
Józefina	9	0,0006	164	X		X			300	3300	II	
Józefina	10	0,0006	160	X			X	X	400	4400	II	
Józefina	11	0,0006	161/1	X			X		200	2200	I	
Józefina	12	0,0006	154	X		X		X	850	9350	II	
Józefina	13	0,0006	147	X		X	X	X	300	3300	I	
Józefina	14	0,0006	145	X		X	X	X	600	6600	II	
Józefina	15	0,0006	141	X			X		250	2750	II	
Józefina	16	0,0006	138/2	X			X	X	840	9240	II	
Józefina	19	0,0006	268	X		X	X	X	500	5500	I	
Józefina	20	0,0006	273	X			X		200	2200	II	
Józefina	21	0,0006	279	X			X		500	5500	II	
Józefina	22	0,0006	287	X			X	X	750	8250	I	
Józefina	23	0,0006	299	X			X		325	3575	II	
									6955	76505		
Dębsko	1	0,0003	228	X				X	100	1100	II	
Dębsko	4	0,0003	253	X			X	X	500	5500	II	
Dębsko	5	0,0003	231	X				X	15	165	I	
Dębsko	9	0,0003	583	X				X	130	1430	II	
Dębsko	15	0,0003	366	X			X		250	2750	II	
Dębsko	19	0,0003	486	X		X	X		350	3850	I	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Dębsko	20	0,0003	341	X			X		110	1210	II	
Dębsko	21/21a	0,0003	331	X		X			150	1650	II	
Dębsko	22	0,0003	268	X			X		150	1650	II	
Dębsko	26	0,0003	142/2	X		X			70	770	II	
Dębsko	27	0,0003	141	X	X	X	X	X	200	2200	II	
Dębsko	33	0,0003	135	X				X	50	550	I	
Dębsko	37	0,0003	131	X				X	160	1760	II	
Dębsko	39	0,0003	130/1	X			X	X	250	2750	II	
Dębsko	41	0,0003	128	X		X			65	715	I	
Dębsko	43	0,0003	126	X			X		176	1936	II	
Dębsko	45	0,0003	122\2	X		X			100	1100	II	
Dębsko	46	0,0003	121	X		X			90	990	II	
Dębsko	49B	0,0003	117\3	X		X			100	1100	II	
Dębsko	50	0,0003	115	X				X	30	330	I	
Dębsko	51	0,0003	114	X				X	45	495	II	
Dębsko	52	0,0003	111	X				X	50	550	II	
Dębsko	55	0,0003	174	X			X		250	2750	I	
Dębsko	57	0,0003	108	X			X		150	1650	I	
Dębsko	58	0,0003	567	X			X		250	2750	II	
Dębsko	67	0,0003	94	X		X			77	847	I	
Dębsko	76	0,0003	103	X				X	120	1320	I	
									3988	43868		
Dębsko Ostoja	3	0,0003	199	X			X		110	1210	I	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBREB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Dębsko Ostoja	4	0,0003	203	X			X	X	205	2255	I	
Dębsko Ostoja	5	0,0003	204	X		X	X		500	5500	I	
Dębsko Ostoja	9	0,0003	206/1	X		X			100	1100	II	
Dębsko Ostoja	10	0,0003	191	X			X		325	3575	I	
Dębsko Ostoja	16	0,0003	178	X			X		295	3245	II	
Dębsko Ostoja	18	0,0003	172/2	X		X			164	1804	I	
Dębsko Ostoja	24	0,0003	196	X			X		350	3850	II	
Dębsko Ostoja	25	0,0003	177/1	X			X		620	6820	II	
									2669	29359		
Dębsko Ośrodek	2A	0,0003	84\4	X		X			150	1650	I	
Dębsko Ośrodek	3	0,0003	81	X			X		350	3850	I	
Dębsko Ośrodek	4	0,0003	79	X		X		X	200	2200	I	
Dębsko Ośrodek	7	0,0003	75	X				X	70	770	I	
Dębsko Ośrodek	12	0,0003	63\2	X			X	X	222	2442	II	
Dębsko Ośrodek	12A	0,0003	62\3	X		X		X	250	2750	II	
Dębsko Ośrodek	13	0,0003	65\2	X			X	X	270	2970	II	
Dębsko Ośrodek	15	0,0003	67	X				X	350	3850	I	
Dębsko Ośrodek	15A	0,0003	68\3	X				X	80	880	III	
Dębsko Ośrodek	16	0,0003	69	X		X		X	300	3300	II	
									2242	24662		
Krzyżówki	1	0,0008	35\1	X		X	X		250	2750	II	
Krzyżówki	5	0,0008	38	X			X	X	370	4070	II	
Krzyżówki	6B	0,0008	31\8	X		X			120	1320	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Krzyżówki	8	0,0008	35	X				X	100	1100	II	
Krzyżówki	12	0,0008	28	X				X	105	1155	II	
Krzyżówki	15	0,0008	27	X			X		40	440	II	
Krzyżówki	23	0,0008	106	X		X		X	170	1870	III	
Krzyżówki	28	0,0008	110	X			X		310	3410	II	
Krzyżówki	29	0,0008	54	X			X		130	1430	II	
Krzyżówki	30	0,0008	112	X		X		X	200	2200	I	
Krzyżówki	35	0,0008	114	X		X			130	1430	II	
Krzyżówki	42	0,0008	118/2	X		X		X	120	1320	I	
Krzyżówki	43	0,0008	120	X		X			220	2420	II	
Krzyżówki	44	0,0008	121/2	X				X	50	550	I	
Krzyżówki	47	0,0008	80\2	X		X			80	880	II	
Krzyżówki	47A	0,0008	81	X				X	50	550	I	
									2445	26895		
Nowy Nakwasin	2	0,0014	613	X				X	120	1320	II	
Nowy Nakwasin	4	0,0014	188	X				X	20	220	I	
Nowy Nakwasin	5	0,0014	187	X				X	80	880	I	
Nowy Nakwasin	6	0,0014	189	X		X			130	1430	I	
Nowy Nakwasin	7	0,0014	186	X		X		X	230	2530	II	
Nowy Nakwasin	10	0,0014	603	X			X	X	350	3850	II	
Nowy Nakwasin	11	0,0014	180	X			X	X	450	4950	II	
Nowy Nakwasin	14	0,0014	178	X		X	X		220	2420	II	
Nowy Nakwasin	18	0,0014	175	X			X		100	1100	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Nowy Nakwasin	19	0,0014	174	X	X	X	X		370	4070	II	
Nowy Nakwasin	22	0,0014	172	X			X		160	1760	I	
Nowy Nakwasin	26	0,0014	261	X		X		X	215	2365	II	
Nowy Nakwasin	27	0,0014	505/1	X	X	X	X		250	2750	I	
Nowy Nakwasin	28	0,0014	504	X		X			145	1595	II	
Nowy Nakwasin	29	0,0014	503	X			X	X	150	1650	I	
Nowy Nakwasin	30	0,0014	502	X		X			100	1100	II	
Nowy Nakwasin	31	0,0014	501	X	X		X		180	1980	I	
Nowy Nakwasin	32	0,0014	258/2	X		X	X	X	460	5060	II	
Nowy Nakwasin	33	0,0014	257	X		X			235	2585	I	
Nowy Nakwasin	35	0,0014	406	X			X		350	3850	II	
Nowy Nakwasin	37	0,0014	405	X			X		180	1980	I	
Nowy Nakwasin	38	0,0014	404	X			X		200	2200	I	
Nowy Nakwasin	41	0,0014	253	X		X	X		400	4400	II	
Nowy Nakwasin	42	0,0014	402	X			X	X	350	3850	II	
Nowy Nakwasin	43	0,0014	401	X			X	X	400	4400	I	
Nowy Nakwasin	45	0,0014	400	X		X	X		100	1100	I	
Nowy Nakwasin	46	0,0014	399	X		X			80	880	I	
Nowy Nakwasin	48	0,0014	396/2	x		x			280	3080	II	
Nowy Nakwasin	49	0,0014	242	X			X		180	1980	II	
Nowy Nakwasin	51	0,0014	220	X		X		X	240	2640	II	
Nowy Nakwasin	54	0,0014	413	X			X		180	1980	II	
Nowy Nakwasin	60	0,0014	513	X			X		250	2750	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Nowy Nakwasin	61	0,0014	514	X		X	X		380	4180	I	
Nowy Nakwasin	62	0,0014	537	X			X		250	2750	I	
Nowy Nakwasin	63	0,0014	516	X			X		155	1705	I	
Nowy Nakwasin	64	0,0014	539	X				X	115	1265	I	
Nowy Nakwasin	65	0,0014	540	X			X	X	400	4400	I	
Nowy Nakwasin	67	0,0014	519	X		X		X	270	2970	I	
Nowy Nakwasin	68	0,0014	542/1	X			X		170	1870	II	
Nowy Nakwasin	69	0,0014	543	X			X		300	3300	II	
Nowy Nakwasin	70	0,0014	520	X		X			110	1210	II	
Nowy Nakwasin	71	0,0014	544	X	X	X		X	450	4950	II	
Nowy Nakwasin	72	0,0014	521	X		X		X	180	1980	II	
Nowy Nakwasin	73	0,0014	440	X	X		X	X	280	3080	I	
Nowy Nakwasin	74	0,0014	481	X			X		270	2970	I	
Nowy Nakwasin	75	0,0014	482	X				X	324	3564	I	
Nowy Nakwasin	77	0,0014	449/1	X			X		300	3300	II	
Nowy Nakwasin	87	0,0014	644	X			X	X	150	1650	II	
Nowy Nakwasin	88	0,0014	645	X	X	X	X	X	450	4950	I	
Nowy Nakwasin	90	0,0014	670	X		X	X	X	600	6600	I	
Nowy Nakwasin	91	0,0014	671	X			X		270	2970	I	
Nowy Nakwasin	92	0,0014	660	X		X	X		350	3850	II	
Nowy Nakwasin	94	0,0014	663	X			X		250	2750	II	
Nowy Nakwasin	95	0,0014	656	X			X		180	1980	II	
Nowy Nakwasin	96	0,0014	260	X		X	X	X	550	6050	I	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Nowy Nakwasin	97	0,0014	255	X			X	X	400	4400	II	
Nowy Nakwasin	98	0,0014	254/2	X		X	X	X	330	3630	II	
Nowy Nakwasin	99	0,0014	252/1	X			X	X	420	4620	I	
Nowy Nakwasin	101	0,0014	140/1		X			X	100	1100	I	
Nowy Nakwasin	104	0,0014	131	X				X	110	1210	I	
Nowy Nakwasin	105	0,0014	106	X			X	X	300	3300	I	
Nowy Nakwasin	111	0,0014	32	X		X		X	140	1540	II	
Nowy Nakwasin	112/112A	0,0014	55	X		X			320	3520	II	
Nowy Nakwasin	113	0,0014	53\2	X		X			100	1100	I	
Nowy Nakwasin	115	0,0014	22	X		X			100	1100	II	
Nowy Nakwasin	116	0,0014	21	X		X		X	200	2200	I	
Nowy Nakwasin	117	0,0014	51	X		X	X	X	300	3300	II	
									16729	184019		
Osuchów	3	0,0015	198	X		X	X		350	3850	I	
Osuchów	8	0,0015	189	X		X			70	770	II	
Osuchów	10	0,0015	185	X				X	130	1430	II	
Osuchów	11	0,0015	184/1	X				X	120	1320	I	
Osuchów	12	0,0015	183/2	X		X			70	770	I	
Osuchów	13	0,0015	183/1	X		X	X		250	2750	I	
Osuchów	18	0,0015	78	X				X	40	440	I	
Osuchów	20	0,0015	77	X	X	X	X	X	400	4400	II	
Osuchów	21	0,0015	59\1	X		X	X		320	3520	I	
Osuchów	22A	0,0015	51\1	X				X	150	1650	I	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Osuchów	23	0,0015	59\1	X				X	80	880	I	
Osuchów	24	0,0015	52	X		X	X		460	5060	I	
Osuchów	26	0,0015	62\2	X			X	X	320	3520	I	
Osuchów	28	0,0015	64	X		X		X	170	1870	I	
Osuchów	29	0,0015	75\1	X	X			X	100	1100	I	
Osuchów	30	0,0015	78	X			X	X	360	3960	I	
Osuchów	33	0,0015	129/2	X			X		180	1980	I	
Osuchów	34	0,0015	133	X		X			100	1100	I	
Osuchów	37	0,0015	111	X		X	X		400	4400	I	
									4070	44770		
Osuchów Parcela	4	0,0015	67	X		X		X	250	2750	II	
Osuchów Parcela	5	0,0015	159	X		X			140	1540	II	
Osuchów Parcela	7	0,0015	157/1	X		X			115	1265	II	
Osuchów Parcela	8	0,0015	24	X			X	X	250	2750	II	
Osuchów Parcela	9	0,0015	13	X			X		115	1265	I	
Osuchów Parcela	10	0,0015	73	X		X			80	880	I	
Osuchów Parcela	11	0,0015	44\1	X		X			400	4400	III	
Osuchów Parcela	12	0,0015	153	X			X	X	300	3300	III	
Osuchów Parcela	13	0,0015	152	X		X			140	1540	III	
Osuchów Parcela	15	0,0015	41\2	X		X			60	660	II	
Osuchów Parcela	16	0,0015	148	X			X		170	1870	II	
Osuchów Parcela	11A	0,0015	44	X			X		200	2200	II	
Osuchów Parcela	12A	0,0015	154	X		X			600	6600	II	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
									2820	31020		
Młynisko	3	0,0011	154/1	X		X		X	160	1760	II	
Młynisko	4	0,0011	181	X			X		240	2640	II	
Młynisko	7	0,0011	184	X		X			120	1320	II	
Młynisko	11	0,0011	117	X			X	X	140	1540	III	
Młynisko	13	0,0011	195	X		X			130	1430	I	
Młynisko	19	0,0011	172	X			X	X	210	2310	II	
Młynisko	20	0,0011	171	X			X		240	2640	II	
Młynisko	25	0,0011	163	X				X	50	550	II	
Młynisko	26	0,0011	160	X				X	60	660	II	
Młynisko	28	0,0011	159/1	X			X		300	3300	III	
Młynisko	31A	0,0011	148	X		X			150	1650	III	
Młynisko	33	0,0011	157	X		X			70	770	II	
Młynisko	38	0,0011	153	X			X		170	1870	II	
									2040	22440		
Emilianów	1	0,0004	117	X				X	400	4400	II	
Emilianów	2	0,0004	115	X		X		X	170	1870	II	
Emilianów	5A	0,0004	112/4	X		X			135	1485	II	
Emilianów	7	0,0004	111/2	X			X	X	360	3960	II	
Emilianów	9	0,0004	110/1	X				X	40	440	II	
Emilianów	12	0,0004	107/1	X			X		150	1650	III	
Emilianów	14	0,0004	105	X			X		315	3465	II	
Emilianów	17	0,0004	188	X		X		X	370	4070	III	

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK

ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m ²]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				
Emilianów	18	0,0004	101/2	X		X			160	1760	II	
Emilianów	18A	0,0004	101/1	X		X			140	1540	II	
Emilianów	19	0,0004	35	X				X	30	330	II	
Emilianów	21	0,0004	34	X			X		180	1980	II	
Emilianów	24	0,0004	31	X		X			90	990	II	
Emilianów	25	0,0004	161	X		X			35	385	II	
									2575	28325		
Emilianów Pośrednik	1A	0,0004	25	X				X	150	1650	II	
Emilianów Pośrednik	2	0,0004	62\1	X			X		250	2750	II	
Emilianów Pośrednik	3	0,0004	61	X				X	40	440	II	
									440	4840		
Emilianów Zosina	1	0,0004	47	X		X	X		360	3960	II	
Emilianów Zosina	2	0,0004	46	X			X		264	2904	I	
									624	6864		
								łącznie	150732	1658052		

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY KOŹMINEK												
ADRES NIERUCHOMOŚCI				OBIEKTY/URZĄDZENIA Z ZASTOSOWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST								
ULICA	NR	OBRĘB	NR DZIAŁKI	RODZAJ WYROBU		MIEJSCE WYSTĘPOWANIA			ILOŚĆ [m2]	ILOŚĆ [kg]	OCENA STOPNIA PILNOŚCI USUNIĘCIA	UWAGI
				FALISTE W02	PŁASKIE W01	DOM	STODOŁA	GOSPODARCZE				

8. BIBLIOGRAFIA

1. Plan Odnowy Miejscowości Koźminek
2. Strategia Rozwoju Gminy Koźminek na lata 2004 -2014
3. Program Usuwania Azbestu i Wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego
4. Sprawozdanie z Realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego za okres od 01.01.2007 do 31.12.2008
5. Sprawozdanie z Realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego za okres od 01.01.2009 do 31.12.2010
6. Powiatowy Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Kaliskiego
7. Wspólny Plan Gospodarki Odpadami dla gmin – członków Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”- aktualizacja na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020
8. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032,
9. Informator o zadaniach jednostek samorządu terytorialnego dla realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” - materiał przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa 2005,
10. www.mgjp.gov.pl
11. www.polskabezazbestu.pl